

lahja vsak četrtlet in
velja s poštnino vred ali
v Mariboru s poštninjo
na dom za celo leto 52 din.,
pol leta 16 din., četrt leta
8 din. Izven Jugoslavije
56 din. Naročila se pošlje
na upravništvo Slove-
nskega Gospodarja v Ma-
riboru, Koroška cesta 5.
Lisi se dopolnjuje do od-
povedi. Naročnina se pla-
čuje v naprej.
Telefon interurban št. 413.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru,
Koroška cesta št. 5. Roko-
pisi se ne vračajo. Upravi-
ništvo sprejema naročila,
inserate in reklamacije.

Cene inseratov po dogo-
voru. Za večerjane oglase
primeren popust. Nezapla-
te reklamacije se pošiljajo
preste.

Čekovni račun poštnega
urada Ljubljana št. 10.603.
Telefon interurban št. 113.

33. številka.

MARIBOR, dne 14. avgusta 1924.

58. letnik.

Slovenskim fantom.

Ves Maribor še živi pod vtisi veličastnega zborovanja slovenskih mladenk. Naši prijatelji in neprijatelji so ob deklinških dnevih spoznali odločnost, moštost in neustrašenost slovenskih štajerskih mladenk.

Fantje, možje, sedaj pride vrsta na Vas. — Fantovski dan se bliža. Nastopili boste Vi, naše slovenske korenine, in pokazali pred svetom, da ne zaostajate za slovenskimi mladenkami, svojimi sestrami, nasprotno, da jih celo prekašate.

Vse ugodnosti imate, pri župnih uradih dobite izkaznice za polovično vožnjo, stanovanje je že vnaprej preskrbljeno. Zato vemo, da ni med slovenskimi fanti takega zaspance, ki bi ostal te dni doma za pečko.

V nedeljo, 24. avgusta mora biti ves Maribor poln naših fantov!

Fantje, mi zaupamo v Vas!

Hrast se omaja in hrib,
Zvestoba Slovenca ne gane!

Pripravljalni odbor za mladinska dneva.

ZAHVALA SLOVENSKIM MLADENKAM.

Ob sijajno uspešnih deklinških dnevih je naša sveta dolžnost, da se Vam, mladenke, ki ste s svojo številno udeležbo največ pripemogle k uspehu, prav iskreno zahvalimo.

Dva dni, nekatere celo tri dni, ste vstrajale v Mariboru, poslušale zvesto in z zanimanjem vsa predavanja. Vse neprijetnosti, ki so s takim velikimi prireditvami vedno združene, ste z vedrim, veselim licem prezirale.

Res, pokazale ste, da ste junaške, neustrašne mladenke, vredne potomke vrlih slovenskih žen in mater, ki so se v naši narodni prošlosti borile za iste vzvišene vzore vere in narodne izobrazbe. — Hvala Vam!

Slovenska mladenke, le po tem potu naprej! Bog živi!

Pripravljalni odbor za mladinska dneva
v Mariboru.

Izjava vlade narodnega sporazuma.

Sedanja vlada dokazuje pošteno in pravično voljo za sporazum med narodi v državi in izven nje že s tem, da je podala ob svojem nastopu tako iskreno izjavo, kakor je še nismo čuli skozi dolgo let. Najprej se v splošnem naglašala

glede notranje politike:

Nova vlada je prevzela upravo države s trdno pripravljenostjo, da usmeri politiko naše države v tem pravcu, kako bi najprej prišla do končne ureditve notranjih razmer. Mi se popolnoma zavedamo vseh ogromnih težkoč, ki obstojajo v veliki državi, kakršna je naša, ki je sestavljena iz pokrajin, ki so jih delila stoletja in usoda. Toda mi smo uverjeni, da se morejo vse te težkoče koliko toliko odpraviti in da se more to zgoditi hitro. Tako se bo naša državna politika usmerila v pravcu pojačanja bratskega čustva, ki nas spaja in tako se bodo oni, ki pred kraljem in narodom, pred zgodovino in bodočnostjo, pred vami, gg. narodni poslanci, nosijo odgovornost za državne posle, zavedajoč se svoje dolžnosti, potrudili, da gredo, ne ozirajoč se na neizmerljive formule, v bistvo vsakega problema in ga rešujejo z onim širokim pogledom, brez katerega se v sedanjem času v naši državi ne more storiti ničesar trajnega in koristnega. Tako bomo preko vsega mi odgovorni politiki prožeti z globokim uverjenjem, da se mora naš skupni dom urediti skupno in dogovorno in da mora temeljiti na neomajni slogi, pravičnem in srčnem sporazumu Srbov, Hrvatov in Slovencev. Mi ne smemo drug drugemu jemati, temveč drug drugemu smo dolžni zaupati, in to iskreno, brez rezerve in strankarske misli z vso bratsko ljubeznijo, ki nas kljub vsemu spaja. To je temelj, na katerem bo tudi današnja vlada gradila svojo politiko.

Celokupen program, ki ga imam čast razložiti, je logično izveden iz te osnovne postavke. V zunanji politiki se bo vlada potrudila obrniti pozornost in storiti vse v interesu našega naroda in ohraniti simpatije, ki jih je pridobil naš narod. Kraljevska vlada hoče z nastopom in delom napram vsakemu naglasiti in jasno očitati mednarodno važnost naše narodne države. Narod mora biti nanjo ponosen in mora vedeti, zakaj je nanjo ponosen.

Na zunaj

hoče nova vlada v imenu pravice, poštenja, potom najiskrenejšega sporazuma obdržati in utrditi ugled in ceno svojih narodov in državljanov na ta način, da si

daje merilo in smer v sledeči izjavi: Potrudili se bomo, da postane zveza naše države s Francijo, Angleško in Ameriko stalna in nespremljiv element njihove zunanje, kakor je tudi temeljni element naše zunanje politike. Storili bomo vse, da se vzdrži zveza, sklenjena z Italijo v nadi, da bodeta obe državi imeli koristi, ki bodo popravile težke žrtve, ki so storjene, da je prišlo do te zveze v interesu miru.

Istotako, gg. narodni poslanci, se bomo potrudili z vsemi silami, da obdržimo zvezo, ki spaja našo državo s Čehoslovaško in kraljevino Rumunijo in da to zvezo storimo čimbolj intimno, ker smo uverjeni, da je ona osnova miru in mirnega razvitka v srednji in jugovzhodni Evropi. Vzemajoč za temelj miru spoštovanje sprejetih mednarodnih pogodb, bo na tem temelju kraljevska vlada zahtevala brezpogojno upoštevanje političnega reda, ki je ustanovljen po mirovni pogodbi, ki jih je naša država podpisala, in to do vseh in od vsakega. V kolikor niso določila pogodb izvršena, se morajo izvršiti. Kraljevska vlada se bo trudila vzdržati in negovati dobre in prijateljske odnose z vsemi državami, posebno s svojimi sosedami. Stojec na stališču »Balkan balkanskim narodom«, bo kraljevska vlada obračala posebno pozornost našim sosedom na Balkanu.

Vlada se nadeja, da bo globoka vzajemnost interesov, ki vežejo vse balkanske narode, in zavest, da svoboda in nezavisnost niti enega od njih ne sme biti ogrožena, da ne bi že samo s tem bila ogrožena varnost tudi vseh ostalih, naredila vse, da njih želja po ustvarjanju in okrepljenju prijateljskih odnosov rodi uspehe. V vsakemu slučaju se bo vlada potrudila, da obdrži prijateljske zveze, ki že obstojajo med našo državo in Grčijo.

Končno se vlada nadeja, da bo čimprej mogla vzpostaviti redne odnose z državami, s katerimi še ožje zveze niso obnovljene. Razumljivo je, da bo pri tem skrbno gledala, da se niti najmanj ne krši naše državno in narodno dostojanstvo in naši interesi.

Kot evropska in demokratska država moramo ostati vzajemni z velikimi zapadnimi demokracijami, vendar se vlada nadeja, da bo našla način, da zenači nasprotna gledišča glede mednarodnih odnosov in mednarodnih obveznosti in odstrani vse, kar je bilo do danes glavna zapreka obnovi odnosov z Rusijo.

Kraljevska vlada bo v imenu naše države, ki ji vedno stoji pred očmi ideal mednarodnega miru, storila seveda vse, kar je mogoče, da se ta ideja še bolj razvije.

Znotraj države

zagotavlja vlada ob jamstvu poštenih ljudi, ki so na njenih mestih, uvedbo reda, zakonitosti in neizpros-

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški pisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus. 20

Pa vsega tega ni našel —.

Našel je borno, neznatno vas in »hiše« v njej še tako prostorne niso bile kakor njegova kočja zunaj na obrežju —.

In videl je, da so ti ljudje hudobnejši nego njegovi živalski tovariši, da so krvoločnejši nego Sabora, lewinja, ali pa šita, leopard.

V Trzanovi duši je ginevalo spoštovanje do lastnega plemena —.

Črnci so vlekli ujetnika h kolu sredi vasi, prav pred Mbougovo kočjo. Tam so ga privezali ter začeli divji ples krog njega, vihteli nože, mahali s sulicami, kričali in vriskali. Vsak hip je pričakoval Trzan, da planejo nanj in ga živega pojedjo. Živali niso žrle svojih žrtev živih, prej so jih ubile —.

Huje in huje je divjal ples, vedno ožji je bil krog, ki je obdajal ubogega ujetnika. Sulica je priletela odmekod in se zabodla ujetniku v roko.

Sedaj začnejo, je zasodil Trzan. Imenitna misel mu je šnila v glavo.

Trzan ni bil krvoloč. Ubil je žival, kadar je potreboval hrano in kadar je branil svoje življenje. Taka je bila postava džungle. Tile črnci, ljudje so bili kakor on sam, pa so se pripravljali, da počasi umorijo svojega ujetnika, da ga mučijo do smrti.

Gnjev mu je polnil dušo. Hujši so bili ko žival —! In jezen je bil. V džungli vladajo železne postave in te so prepovedovale mučenje.

Čutil je, da ni prav, kar počenjajo tile ljudje. Ujelo ga je, prekrižal jim bo njihove načrte —.

Pa še nekaj drugega se je zgenilo v njegovem srcu. Ujetnik je bil človek njegovega plemena in rodu. Zasmilil se mu je.

Seveda se Trzan še ni zavedal tega svojega novega čustva. Pri živalih čustev ni našel, ker jih nimajo. Zavedal se je le, da je ujetnik človek, njegovega rodu in naj si je bilo kakorkoli, rešil ga bo. Tako je zahteval njegov notranji glas.

Tema se je med tem storila. Meseca ni bilo, le številni ognji so osvetljevali divjaški prizor.

Gibčno je skočil na tla.

Ulice med kočami so bile prazne, vsa vas je bila zbrana krog ujetnika. Splazil se je bliže.

Za kočjo, ki je bila komaj par korakov oddaljena od ujetnika in divjaške družbe, tam je obstal. Ujetnik je bil s hrbtom obrnjen proti njemu, roke je imel privezane zadaj h kolu.

Čisto ozek je bil krog podivjanih črncev. Sulice so se dvigale, noži so grozili, krvoločnost je prikipela do roba —.

In tedaj je zarjovel izzivajoči, grozni bojni krik gorile, trdo za hrbtom divji drhali, krik, ki od njega zadrditi džungla in umolkne, ki se ga ustraši celo pogumna Sabora, lewinja, in tudi slon Tantor se rajši pobere s poti, ko pa da bi se srečal z groznim, strašnim nasprotnikom —.

Kakor okamenel je obstal zbor divjakov. Kri jim je zledenela od groze in strahu, grobni molk jih je objel.

Poznali so krik. Poznali so strašno žival, ki se napoveduje s takim bojnim krikom. Vedeli so, da pomeni smrt —.

Gorila na vasi —! Komaj par korakov za njimi —!

Oči so buljile v noč, zdaj pa zdaj so pričakovali da se bo prikazala iz temne sence koč strahovita, orjaška pošast, »divji mož« —.

Nekdo je kriknil. Menda se je zgenila senca v svitu plapolajočega ognja.

Groza je šnila črncem v kosti in mišice, planili so, drug čez drugega so skakali, drug drugega so prevračali, kdor je padel, tega so pomandrili v tla, vse je bežalo, bežalo —. Žive duše ni bilo več blizu, vse se je poskrilo po kočah, za plotom, v nočni temi —.

Izza najbližje kočje pa se je priplazil Trzan.

Za kolom je obstal. Enkrat dvakrat je potegnil z ostrim nožem, ujetniku so omahnile roke, tudi sam je bil ves trd od groze in strahu.

Pa krepke roke so ga pograbile, v par dolgih skokih je bil Trzan z njim zunaj vasi.

Tam ga je postavil na tla in mu v hreščočih glasovih Kršakovega rodu in s krilečimi rokami dopovedoval, naj zbeži.

Osvobojeni črnci, še ves prestrašen in zavzet, je kmalu razumel. Še enkrat je začuden pogledal po vitki mišičasti postavi, ki je stala pred njim v rahlem belem svitu, skočil je gozd ter izginil.

Pač nista slutila, ne on ne Trzan, da se bodeta še kdaj srečala v življenju in kako čudno in tesno da bo zapletla usoda pota njunega življenja —.

Hudomušen smehljal je igral Trzanu na mlademu licu, ko je pobiral puščice in jih povezoval v snop. Ni imel mnogo zabave v svoji džungli, toda danes se je izvrstno zabaval —.

Sunil je z nogo kotel in se zavihtel v veje. —

nega boja proti korupciji. Njena izjava pravi: Kr. vlada bo napela vse sile, da se v državno upravo uvede več reda in korektnosti v delu, strogosti in absolutnega ne-strankarstva in da se v največji meri pobija strankarstvo in da se zagotovi točno izvrševanje in poslovanje državnih zakonov.

Posebno bo gledala, da za vsako ceno in z vsemi sredstvi izkorenini korupcijo, pa četudi z drakonskimi ukrepi prepreči demoralizacijo organov državne uprave. Da bi v tem lažje uspela, bo vlada delovala na to, da predloži parlamentu v tem sklicanju poseben zakonski predlog.

Protivasilju.

Čuvajoč politične in državne pravice vseh naših državljanov, ki so z ustavo in drugimi zakoni zaimenjene, bo vlada najodločneje pobijala vsak poskus, pa naj pride s katerekoli strani, ki bi imel ta cilj, da ogroža te pravice in obstoječi pravni red nasilnim in nepostavnim potom.

Pospešitev samouprave.

Vlada je odločena, da čimprej, čim ji bo dana možnost, pride na reševanje težkega in mučnega problema samouprave v vsej njegovi obširnosti. Pa že pred tem je vlada sklenila, da vam predloži potrebne zakonske predloge, ki bodo omogočali, da se prične samoupravno življenje čimprej vsaj tam, kjer je to danes mogoče, četudi samo v mali meri, v kateri je to po sedanjem zakonodajstvu mogoče. Ono, kar se glede tega lahko stori brez novih zakonskih pooblastil, se bo brez odlašanja zgodilo.

Nujni zakonski predlogi.

Četudi smatra vse te zadeve kot nujne in neodložljive, se vlada zaveda, da življenje in potrebe ljudstva ne čakajo na formule, in bo radi tega prišla z vsemi gornjimi zadevami in tudi pred njimi prešla na izvrševanje zelo potrebnih zakonov, za katere smatra, da se nikakor ne smejo odlagati. Tako je med ostalimi sklenila, da se v teku izrednega zasedanja predloži invalidski zakon, zakon o pomoči prebivalstvu, ki je trpelo vsled poplav, zakon o poljedelskih kreditih in spremembe, oziroma dopolnila k zakonu o državnih uslužbencih.

Izenačenje in reforma davkov.

Vlada smatra, da je skrajni čas, da se resno pristopi k reformi posrednih in neposrednih davkov, k pravični razdelitvi in izenačenju davčnih bremen v celi državi. To je potrebno ne samo radi reda v državi, temveč iz razlogov ljudskega miru in sloge, ki je poglavitne važnosti za to vlado. Nihče v naši državi ne sme imeti, četudi samo umišljeno čustvo, da je izkoriščen in zapostavljen, kakor tudi ne sme biti nikogar, ki bi mislil, da mora biti protežiran.

Vlada se nada, da bo že izvršitev vseh navedenih mer znatno ublažila gospodarske in socialne težkoče, s katerimi se borimo, odločilno pa je, da v svrhu čimhitrejši odstranitvi teh težkoč podvzamemo tudi druge potrebne korake.

To vam je nakratko program vlade. Brezdvomno je obsežen. Za njegovo izvršitev je potreba časa, moči in dobre volje. Vlada prevzame nase obveznost, da ga izvrši, če bo uživala zaupanje in bo dobivala podporo skupščine. Gg. poslanci, vlada zahteva od vas to za-

Tisto noč je spal v vrhovih džungelskega velikana nedaleč od vasi. Zgodaj jutru je bil že na poti domov.

Gladen je bil, pa druga ni našel ko jagode in pest drevesnih sadežev. To je bilo premalo zanj, ki se je poslednje čase navadil, da je použil vsak dan svoj kos svežega mesa.

Zato se je zelo razveselil, ko je izza grma, s katerega je pravkar obiral sočen, grozdu podoben sad, pa zagledal Saboro komaj par korakov pred seboj.

To bo užitek —!

Zlobno so se zbleščale Saborine rumene mačje oči, hrpavi rdeči jezik je oblizoval rezaste ustnice, čisto k telesu je krčila mogočne šake, trdo ob tleh se je plazil njen trebuh, rep ji je srdito pozamahnil, pripravljala se je na skok.

Niti na misel ni prišlo Trzanu, da bi pobegnil. Vsakdo drug bi bil skočil v najbližje drevo, Trzanu so se iskrale oči, nevarnost in boj, to je bilo zanj življenje —.

Ročno je snel lok z ramen in položil puščico na tetivo. Sabora je planila in strupena strela jo je zadela sredi skoka. Pa ko je mogočna mačka džungle v dobro pomerjenem skoku dosegla prostor, kjer je videla stati nasprotnika, takrat Trzana že ni bilo več tam —.

Komaj pa je puščica zapustila tetivo, že je bliskovito naglo skočil na stran ter položil drugo puščico. In ko je žival prišla do tal, se ji je strupena ost že zapihala globoko med rebra.

Besno je zarjavela Sabora, se obrnila k napadalcu in vnovič planila v skok.

Tretja puščica jo je zadela v oko. Pa preveč blizu je bil Trzan, ni se ji utegnili več izogniti, pokopala ga je pod svojim orjaškim truplom.

upanje in podporo. In ko smo vam odkrito in lojalno razložili svoj program in politiko, vas prosimo, da o njem sklepate. Vlada je prepričana, da bo vaš sklep uarekovan samo od razlogov, ki jih nalaga skrb za visoke narodne interese. Sprejemajoč objektivno kritiko parlamenta, pa naj bo kakoršnasikolibodi, vas vlada prosi samo enega: da bo ta sklep jase! Vlada pa bo z ozirom na vaš sklep izvajala posledice, ki jih bodo došli ti sklepi.«

Unionistični kongres na Velehradu.

Od 30. julija do 3. avgusta t. l. se je vršil na Velehradu 4. unionistični kongres ali shod za zedinjenje slovanskih cerkev. Udeležilo se ga je kakih 400 oseb, med njimi 25 nadškofov in škofov. Sv. očeta je zastopal praški nuncij nadškof Frančišek Marmaggi. Iz Jugoslavije je bilo 30 udeležencev, med njimi trije nadškofi, zagrebški, sarajevski in barski, in 2 škofa, ljubljanski in križevski. Kongresa so se udeležili in sicer prvokrat, kar se ti kongresi vršijo, tudi Poljaki, med njimi dva škofa. Zelo število so bili zastopani Rusi, katoliki in pravoslavni. Nadalje so se kongresa udeležili Francozi, Angleži, Nemci, Italijani in Španci. Izmed slovanskih narodov so bili zastopani vsi, celo lužiški Srbi so poslali šest zastopnikov.

Namen velehradskih kongresov je, delati za zedinjenje katoliških in pravoslavnih kristjanov v sveti katoliški cerkvi. Središče tega gibanja je Velehrad na Moravskem v čehoslovaški republiki. Gotovo bo zanimalo čitatelje našega lista, če izvejo nekoliko več o gibanju za zedinjenje in o Velehradu.

Iz zgodovine Velehrada.

Velehrad je kraj na Moravskem, sedež župnije v olomuški nadškofiji. Po svoji zgodovini je Velehrad zelo imeniten. Bil je glavno mesto Velike Moravske za časa Rastislava in Svatopluka († 894). Leta 906 so Ogrji Velehrad popolnoma porušili. Obenem je bil Velehrad prestolnica sv. Metoda, nadškofa moravskega († 885). Na Velehradu je bil sv. Metod tudi pokopan, vendar njegov grob ni znan. Že pred svetovno vojsko so začeli na Velehradu z izkopavanjem starih razvalin in ta dela se bodo zdaj nadaljevala. Mogoče se o tej priliki najde tudi grob sv. Metoda.

Leta 1190 so na Velehradu pozidali cerkev in samostan cistercijani. Cerkev je večkrat pogorela, pa so jo na novo pozidali. Sedanja cerkev je iz 17. stoletja, je dolga 85 m in je največja cerkev na Čehoslovaškem. L. 1784 je cesar Jožef II. samostan razpustil in menihe razgnal, župnijo pa so prevzeli svetni duhovniki. Leta 1890 so prevzeli vodstvo samostana in župnije jezuiti, ki so še dandanes tam.

Velehradski kongresi.

Ker je bil Velehrad prestolnica sv. Metoda, apostola Slovanov, in je sv. Metod tam pokopan, ni čuda, ako je Velehrad Slovanom vedno bil in je še sveto mesto. Ne samo, da je Velehrad imenitna božja pot, na Velehradu se zbirajo tudi učeni možje, katoliški in pravoslavni, duhovniki in lajki, da se tam posvetujejo, kako bi se dalo doseči in pospešiti zedinjenje ločenih bratov.

Uvod v ta posvetovanja in kongrese so bile razne slovesnosti, ki so se vršile na Velehradu ob tisočletnici prihoda sv. Cirila in Metoda na Moravsko (1863), ob tisočletnici smrti sv. Cirila (1869) in ob tisočletnici smrti sv.

Parkrat ji je zabodel ostri nož v stran in mogočna žival se ni genila več. S težavo se je izkopal izpod nje, stopil na noge in s ponosom zrl na premagano sovražnico.

In postavil ji je nogo za vrat, dvignil mlado glavo ter poslal v strmeči pragozd zmagoviti, izzivalni krik Kršakovega rodu.

Grozeče je odmeval strašni klic po lesovju, džungla je umolknila, pliči so nemi srfotali, živali so obstale na poti za svojim plenom in se umaknile v goščavo, kajti noben prebivalec džungle se ni rad srečal s strašnim gospodarjem pragozda.

Ob tistem času po ja v klubu svojih znancev v daljnem Londonu govoril dolg govor Trzanov stric, lord Greystoke, dedič premoženja, ki je bilo pravzaprav Trzanovo, in nihče se ni tresel pred njegovim slabotnim, nežnim glasom —.

Trzan se je lotil svojega posla.

Saborino meso je bilo trdo in žilavo celo zanj, ki je bil vsega vajen, pa glad ima ostre zobe in Trzan je bil gladen. Najedel se je do sitega.

Pa še druge namene je imel s Saboro.

Tako dolgo si je že želel njenega gladkega, rume-nega kožuha. Oblečen je hotel biti, kakor so bili oblečeni ljudje, podoben jim je hotel biti in že zdavnaj si je izbral v ta namen Saborin kožuh. Danes si bo izpolnil željo.

Ročno ji je slekel gladko, lepo bleko. Vajen je bil takega dela, že marsikatero žival je djal iz kože. Zložil si je kožuh na rame, zlezal v gosto vejevje in kmalu trdno zaspal.

Utrudil se je, sit je bil, spal je ves dan in vso noč do drugega poldneva.

Metoda (1885). Sv. oče Leon XIII. je leta 1880 izdal okrožnico, v kateri je slavil zasluge sv. Cirila in Metoda in razširil praznovanje njunega godu na vso katoliško cerkev.

Prvo zborovanje ali prvi kongres na Velehradu se je vršil leta 1907, drugi leta 1909, tretji leta 1911. Na prvih dveh kongresih je predsedoval nadškof Szepticki, na tretjem pa dr. Anton Ciril Stojan, poznejši nadškof olomuški, ki se je celo svoje življenje (1851—1923) trudil za povzdigo Velehrada in za ciril-metodijsko idejo, za zedinjenje. Postavil je prekrasen dom za duhovne vaje, po njem imenovan »Stojanov«, ki je bil v nedeljo, 3. t. m., ob zaključku 4. unionističnega kongresa, slovesno blagoslovljen. Dr. Stojan, ki je umrl lansko leto, je tudi pokopan na Velehradu, v takozvani kraljevski kapeli velehrad-ske cerkve.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda.

Bratovščina sv. Cirila in Metoda, pobožna družba za zedinjenje vzhodne cerkve, je bila ustanovljena leta 1831, z odpustki obdarjena pa je bila leta 1852. Škof Slomšek, ustanovitelj bratovščine, jo je z veliko vneto širil med Slovenci, Čehi in med drugimi narodi. Leta 1885 so to bratovščino nekoliko prenovili in ji dali naslov: Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Namen Apostolstva je delati za versko poglabitev med slovanskimi narodi in pospeševati zedinjenje. Na letošnjem velehradskem kongresu so se pravila Apostolstva zopet nekoliko spremenila in se bode Apostolstvo začelo širiti tudi med neslovanskimi katolici, kakor je že bilo zdaj nekoliko razširjeno med Francozi in Španci. Apostolstvo podpira v izdatni meri misijone na Balkanu in na Vzhodu, ter si z molitvijo prosi blagoslova iz nebes. Prvotna, od Slomškega ustanovljena bratovščina sv. Cirila in Metoda, se je ohranila še v lavantinski škofiji. Letos se bo pridružila Apostolstvu sv. Cirila in Metoda, ohranila pa bo svoj naslov.

Te vrstice so zapisane v ta namen, da tudi pri nas spoznamo pomen Velehrada, kongresov za zedinjenje in da se tudi pri nas nvdusi omza apostolsko delo za zedinjenje naših ločenih slovanskih bratov s sveto katoliško cerkvijo.

Prvi odmevi mladinskih dnevov.

Minula sta dekliška mladinska dneva na občno zadovoljnost ter korist za udeležence, pa tudi na zadoščenje predavateljev in sklicateljev. Oba ta dva dneva bosta tvorila za nekaj let mejnik v zgodovini načel in ciljev mladinskih organizacij. Program obeh dnevov je bil zelo obširen, nudil je nekaj povsem novega in sedaj ko vidimo enkrat ta pestri program izvršen, lahko trdimo, da so ga sprejela naša dekleta kljub njegovim obsežnosti, kot nekaj čisto novega, kar bo srca naše mladine nanovo prekrvasilo za zvišane cilje krščanske omike in prosvete.

Ze obilna udeležba, nad 7000 deklet nam je dokaz, da so mlada dekliška srca odzvala vabilu ter klicu z navdušenjem in v veri, da se jim bodo nudili tokrat od strani vodstva novi poti ter cilji, po katerih naj stopajo in se jih držijo v takih povojni dobi.

Nikdo ni pričakoval tako obilne udeležbe, a nam je ravno to dokaz, kako nekaj vabljivega je že bil program obeh dnevov.

Oba dneva sta nadalje zahtevala od udeleženk precej vstrajnosti in požrtvovalnosti. Vsa predavanja so

Spet je poiskal Saborino truplo, pa žal, koščeka mesa ni bilo več na njej, drugi gladni gostje džungle so jo brali do kosti.

Poiskal si je drug plen in kmalu zalotil mlado antilopo. Še preden je vedela, da je sovražnik blizu, ji je že tičala ostra puščica v tilniku.

Tako naglo je deloval strup puščice, da je že po par skokih padla mrtva med grmovje. Spet je Trzan bogato obedoval.

Pa topot ni šel spal, domov se mu je mudilo.

Kmalu je našel Kršakovo čredo.

Z glasnim krikom jih je zvalil skupaj, od vseh strani so prihitali ter ga obsuli in ves ponosen jim je razkazoval svoj plen, Saborin kožuh.

V nemem začudenju in s plaho grozo so ga gledali.

Ogrnil si ga je čez ramena, njegova visoka, mišičasta postava — štel je tistikrat skoraj dvajset let — je izgledala še večja v rumenem, kosmatem kožuhu strahotne živali.

Začudeni vzkliki so se oglašali. Belokoži tujec je bil zares nekaj posebnega, nenavadnega —! Ubil je levinjo Saboro —. Tega še noben gorila Kršakovega rodu ni storil. Vsak se je rad izognil strašni, mogočni nasprotni.

In belokožec jo je ubil —! Slekli ji je celo kožuh —!

Da, velik lovec, nepremagljiv junak je bil! Vse ga je občudovalo.

Edini stari Kršak, poglavar svojega rodu, je samotno čepel v travi ter kupal jezo in sovraštvo. Srdito so se mu bleščale male krvave oči, ljubosumen je bil, Bal se je za svoj ugled, za svojo kraljevsko čast.

(Dalje prihodnjic).

bila obiskana tako mnogoštevilno, da ni bila obširna Götzova dvorana v povojnem času še nikdar tako nabito polna kakor ravno ta dva dni, ko jo je napolnjeval ovet naših mladenk iz vseh krajev Slovenske Štajerske, Koroške in Prekmurja.

Vsako predavanje, vsaka prireditev, ki so se vršile ta dva dni, so bile tako polnoštevilno obiskane, da so bil prireditveni prostori daleč premajhni.

Pri vseh predavanjih in prireditvah pa je vladal strog red, sad discipline, kakor jo gojijo že od nekdaj samo naše organizacije.

Tolike množice so že v petek zvečer in osobito pa v soboto jutro napolnile Maribor, a nikjer se nista kršila niti najmanj red in mir. Udeležence mladinskih dnevo so žele ravno radi mirno dostojnega obnašanja pohvalno in občudovalno priznanje od strani meščanov.

Posebno ganljivo lepa sta bila v nedeljo manifestacijsko zborovanje združeno s službo božjo na semeniškem vrtu in pa popoldanska akademija v Götzovi dvorani. Pri vseh glavnih predavanjih in prireditvah obeh dni sta bila navzoča naša slovenska škofa mariborski ter ljubljanski.

Našim vrlim slovenskim dekletom in prirediteljem obeh mladinskih dnevo vsa čast, priznanje in zahvala in najlepše plačilo za oba bodo blagodejni sadovi, ki se bodo v kratkem času pokazali na vseh poljih našega ravno po teh dnevih z novimi idejami, načeli ter cilji prekrvašenega organizatoričnega dela.

Dekleta so že dokazala z mnogobrojno udeležbo in vsestransko vztrajnostjo in požrtvovalnostjo, da so dovezetna za poživljenje ter ponovitev v organizacijskem smislu in isto bodo pokazali tudi fantje prihodnje dni, ki so odločni šolanju in navdušenju mladeniških src.

Na mariborske mladinske dneve ne bo zrla v najkrajšem času s ponosom in zadovoljstvom samo naša odrasla mladina, ampak tudi starši, cela Slovenija ter država!

NAVODILA ZA FANTOVSKA MLADINSKA DNEVA V MARIBORU.

Polovična vožnja za vse udeležence fantovskega dne v Mariboru 23. in 24. avgusta t. l. velja od 20. avgusta do vstevši 27. avgusta. Vsak udeleženec kupi na domači postaji celo enosmerno karto v Maribor, ki mora biti žigosana z mokrim postajnim žigom. Opozarjamo posebno, da nežigosana karta n. evelja za nazaj. V Mariboru je treba dati žigosati tudi izkaznico od pripravljalnega odbora, ki velja obenem z žigosano železniško karto za brezplačno vožnjo domov.

Prinesite s seboj zastave in prapore, ker nastopimo v nedeljo po mariborskih ulicah v javnem sprevodu. Dobro došle so tudi lepe narodne zastave, če nimate drugih.

Pripeljite se na okrašenih vozovih, katere uvrstimo v sprevod, če bodo res temu primerno okinčani. Ti vozovi naj bodo v nedeljo, dne 24. t. m. ob 8. uri zjutraj postavljeni v Tomšičevem drevoredu pred krčevinsko ljudsko šolo. Fantje, ki se pripeljejo na vozeh, ne pozabite na lepo slovensko pesem. Posebno želimo, da nastopijo moški pevski zbori na vozeh.

Godbe, ki žele sodelovati pri fantovskem dnevu, naj takoj prijavijo svojo udeležbo pripravljalnemu odboru za mladinska dneva v Mariboru, Aleksandrova cesta 6 I. Za prenočišča je poskrbljeno.

Izkaznice za polovično vožnjo dobite pri župnih uradih vsi udeleženci, tudi Orli. Upamo, da fantje ne boste ostali za dekleti, ki so se udeležile v tako častnem številu deliškega dne. Zato idite takoj po izkaznico.

Vse župne urade prosimo, da pošljejo prijavno polo udeležencev pripravljalnemu odboru zanesljivo do 19. t. m. Kjer zmanjka izkaznic, pišite ali brzojavite takoj po druge v Maribor, da boste mogli postreči vsem udeležencem z njimi pravo zadnjih dni.

Prenočišča za vse udeležence so priskrbljena, zato naj si nihče glede tega ne dela prav nobenih skrbi. Ko pridete ali se pripeljete v Maribor, vam povedo reditelji na kolo-dvoru ali v glavni pisarni vse potrebno.

Fantje, na noge, korajža velja! Dvignite se kakor velika vojska Makabejcev s svojih domov in pohitite na svoj dan v Maribor. Nič ne dvomite, nič ne pomišljajte, ne dajte se nikomur, da podvomni o sili in moči slovenske fantovske družine. Spomnite se, da je minulo že 20 let, kar je taboril slovenski fant pri Devici Mariji na Brezjah. Vaš letošnji dan v Mariboru pa mora biti vse veličastnejši, ves drugačen. Zato, slovenski fant, klobuk po strani in palico v roke ter na pot v Maribor!

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Pri razpravi o vladni izjavi v skupščini je Pribičevićeva družba skušala z najgršimi napadi in največjimi lažni izjavami nered, da bi parlament izgledal kot nesposoben za delo. Pribičevićevi naklepi se niso obnesli in celo radikali jih niso hoteli podpirati. Večina radikalov je za stvarno opozicijo in samo par jih je iz ožjega Pašičevega kroga, ki podpirajo Pribičevićevce ter napadajo vlado in njeno izjavo, v svoji omračenosti uma vsled izgube oblasti. To je Pribičevićem in Pašičevim kričačem na kratko in jasno povedal tudi notranji minister Petrovič: Z vlado vred ste izgubili tudi razum in sedaj ne veste, kaj delate! — Hrvatski poslanci so še pristavili: Nestalo vlasti, nestalo masti! — Na predlog 40 poslancev se je pospešil konec razprave o vladni izjavi. Proti so bili svedoča zopet Pribičevićev-

ci, nekateri radikali, ki so jim sledili, so se pa potem opravičili pri predsedniku skupščine.

V pondeljek zvečer se je po enoletni odsotnosti vrnil Radič v Zagreb. Ko je ljudstvo zvedelo za njegovo vrnitev, se je v velikem številu zbralo pred njegovim stanovanjem, da ga pozdravi. Kratek pozdrav je bil dopuščen, potem je pa policija sporočila, da je notranji minister prepovedal vsako zbiranje ljudstva, pa naj si bo proti Radiču ali pa za njega. Ljudstvo je umestnost te odredbe dobro razumelo in se je lepo mirno razšlo.

Izjalovljene so naide in naklepi Pribičevcev, da se bodo Radičevci ali pa razne parlamentarne skupine postavile proti vladi. V sredo ob pol dveh zjutraj se je glasovalo o vladni izjavi in za vlado je bilo 169 glasov, proti pa samo Pribičevići in radikali vseh skupaj 114. To je cela opozicija, več je pa ne more biti. Radič je po svoji vrnitvi že izjavil, da se vlada mora podpirati ter vse moči zastaviti, da ne prideta zopet Pašič in Pribičević na površje.

RAZMEJITEV MED NAŠO DRŽAVO IN ITALIJO.

Listi poročajo, da so se končala razmejitvena dela med italijansko in jugoslovansko komisijo v Opatiji. Vrh Triglava ostane jugoslovanski. Pri Cerknici se je do segla poprava, glasom katere pripade Cerkniško jezero Jugoslaviji. Sporno ozemlje pri Planini se izpremeni v politično vprašanje, o katerem bosta razpravljali italijanska in jugoslovanska vlada. Komisija bo sedaj nadaljevala delo na terenu.

LONDONSKA KONFERENCA

dobro napreduje ob sodelovanju nemških zastopnikov. Najbrž se bodo sporazumeli, da Francija sprazni Porthurje leto dni potem, ko postane predlog strokovnjakov pravomočen.

MEDNARODNA ZVEZA ZA MIR.

Začetkom t. m. se je vršila v kopaljšču Boll (Virtemberška) velika konferenca, na kateri je bilo zastopanih 19 narodov (med ostalimi Amerika in Indija). Razprava se je razvila o predmetu: »Osebná obveznost tostran socialnih razmer.« Razmotrivalo se je tudi o praktičnih ukrepih za pospešitev miru in mednarodne sprave. Nemški in francoski zastopniki so imeli posebno sejo v svrhu dogovora o enotni akciji.

ZBLIZANJE Z RUSIJO.

Dne 8. t. m. je bila podpisana pogodba med Anglijo in Rusijo, sedaj se pa tudi Amerika pripravlja na slično pogodbo, da njena industrija pri trgovini ne bi zaostala.

DIVJANJE NEMSKIH FASISTOV.

Pred kratkem je sklicala podružnica »Nemške lige za človečanska prava« v Hamburgu vzajemno s sorodnimi organizacijami veliko pacifistično zborovanje, na katerem bi imel poročati tajnik francoske lige Gaudier. Ko je Francoz povzel besedo, so vdrli v dvorano Hakenkreuzlerji ter začeli tuliti in razbijati, tako, da govornik ni prišel do besede. Ko rabuke ni hotelo biti konca, je prispeła organizacija ustavotvornih republikancev (Schwarz-Rot-Gold) ter vrgla razdivjane nacionaliste iz dvorane. Zborovanje se je na to nemoteno vršilo in sklenilo.

Občinske volitve.

Maribor desni breg.

Bistrica pri Limbušu: samo SLS kot leta 1921. — Bistrica pri Rušah: samo SLS kot leta 1921. — Činžat: združena kmetijska stranka (SLS 6, SKS 3). — Dogoše: SLS 32 (3), DZ 14 (2), SLS mali posestniki 22 (2), vse tri naše. Leta 1921: SLS 9, 1 soc. — Fram: KDZ (7), vsi izjavili za SLS, ZOD (2), mešana: Nemci, JDS in SKS. — Gorica: KDZ 30 (4), SLS 25 (3). — Spodnje Hoče: združena gospodarska stranka 30 (3), SKDS 18 (2), SKZ 43, obrtniki in delavci 6 glasov, poslednji dve naši, so se vezali (5). — Zgornje Hoče: SLS 19 (3), združene gospodarske stranke 22 (4), obrtna stranka 6. — Ješenca: gospodarska lista (SLS 5, socialisti 2). — Kumen: samo SLS kot leta 1921. — Lehen pri Ribnici: gospodarska stranka (SLS 4, 1 soc., 2 SKS). — Limbuš: združena gospodarska lista (4 SLS, 2 SKS, 1 JDS). — Lobjnica: gospodarska stranka (SLS 6, SKS 1). — Loka: SKS (2 SLS, 5 SKS). — Sv. Lovrenc nad Mariborom: SLS 43 (5), KLZ 69 (7), obrtniška stranka 42 (4). — Sv. Miklavž: SSJ 38 (4), SLS 35 (3). — Morje: SLS 34 (4), NRS 29 (3). — Pekre: občna gospodarska stranka (5 SLS, 2 nasprotna). — Pivola: samo SLS. — Pobrežje: kmečko-obrtno-delavska stranka 89 (5) se je izjavila za SLS, narodna 55 (3), SSJ 298 (17). — Podova: SLS 32 (4), KDS 45 (5). — Pohorje: samo SLS. Rače: SLS 42 (3), KDS 10, GS 54 (4), ZOD 26 (2), ZDS 8. — Recenj: lista posestnikov in delavcev (4 SLS, 1 soc. 1 JDS, 1 SKS). — Rogoza: SLS 12 (2), NKDS 11 (1), SSJ 22 (4). Rdeči breg: SLS 50 (4),

združeni posestniki in obrtniki 52 (5). — Ruše: KDZ (SLS) 82 (5), SSJ 84 (5), NDOZ 98 (7). — Skoke: delavska stranka 45 (4), SLS 17 (1), slovenska stranka 24 (2), (11. in 3. lokalne, večina naša). — Smolnik: gospodarsko-združene stranke (5 SLS, 2 JDS). — Studenci: SSJ 486 (17), združene slovenske stranke 164 (6), v obeh listah nekaj SLS, neodvisna delavska stranka 60 (2). Tezno: gospodarsko-delavska lista 41 (3), nadstrankarska lista 91 (6), v obeh listah nekaj SLS. — Kmetijska zveza 18 (1), delavska-obrtna stranka 9 (1), obe SLS, narodno-gospodarska stranka 47 (5). — Radvanje kmetijsko-delavska stranka (6 SLS, 1 JDS, 10 socialistov). — Ranče: samo SLS.

Slovenska Bistrica.

Sv. Ana: samo SLS kot leta 1921. — Bojtina: samo SLS, kot leta 1921. — Slov. Bistrica mesto: SLS 92 (7), narodna meščanska lista 71 (5), gospodarska stranka 76 (5). — Zgornja Bistrica: samo SLS kot leta 1921. — Brezje: KZ 30 (2), Spodnje Poljčane SLS 57 (5), kmečko-delavska stranka 32 (2), vse tri naše. — Bukovec: kompromisna lista. — Cigonca: samo SLS. — Črešnjavec: SKZ 43 (3), skupina dela in reda 62 (6). Dežno, Frajham, Gabernik: samo SLS kot leta 1921. — Hošnica: KDS 47 (3), SLS 17 (2). — Hrastovec, Jelovec-Makole, Kalše, Kovačavas, Laporje, Spodnja Loznica in Zgornja Loznica: samo SLS kot leta 1921. — Sv. Martin na Pohorju: SLS 38 (5), narodno-radikalna stranka 11 (2). — Modraže in Spodnja Novavas: KZ kot leta 1921. Ogļjenšak: kompromisna lista. — Ošelj in Pečke: samo SLS kot leta 1921. — Pikel: kompromisna lista. — Poljčane: samo SLS kot leta 1921. — Pokoše: gospodarska stranka. — Spodnja Polskava: SLS 40 (4), enotna gospodarska stranka 113 (13), to je lista iz vseh strank. — Zgornja Polskava: združene stranke. — Pretež: SKZ 7 (2), LDZ 16 (5), obe naši. V občinah: Ritoznoj, Smrečno, Stanovsko, Stopno, Studenice trg, Šentovec, Statenberg, Tinje: samo SLS, kot leta 1921. — Vrhloga: gospodarska stranka 60 (6), gospodarsko-delavska stranka 31 (3). Leta 1921: SLS 2, SKS 10, soc. 4. — Vrhole: samo SLS. Leta 1921: SLS 10, soc. 1. 1. — Zabljek: KZ kot leta 1921.

Okraj Maribor, levi breg.

Boč: SLS 15 glasov (2 odbornika), kmetijsko-delavska skupina 52 (7). — Ciglenca: SLS 7. — Cirknica: SLS 9. — Ceršak: SLS 65 (5), gospodarsko-delavska lista 35 (2). — Dobrenje: gospodarska lista 7. — Dragučova: SLS 24 (3), združena kmetijska lista 40 (4). — Gradiška: gospodarska stranka 7. — Janževska gora: SLS 35 (3), kmetijsko-delavska zveza 61 (6). — Jarenina: SLS 9. — Jelovec: SLS 7. — Kamnica: SLS 79 (7), JDS 22 (2). — Kaniža: SLS 7. — Lajtersberg: Poljedelsko-gospodarska skupina 17. — Na Ranci: Gospodarska stranka 7. — Plavč: SLS 7. — Ploderšnica: SKZ 9. — Polička ves: SLS 6, KZ 1. — Rošpoh: SLS 9. — Selnica ob Dravi: SLS 39 (5), nasprotne združene 93 (12). — Selnica ob Muri: SLS 17. — Slemen: SLS 7. — Spodnji Duplek: SLS 73 (6), SKS 15 (1). — Spodnji Šentjakovski dol: SLS 20 (1), SKZ 132 (8). — Sv. Marjeta ob Pesnici: Združena kmetijska lista 7. — Št. Ilj v Slov. gor.: SLS 17. — Sv. Križ nad Mariborom: SLS 28 (2), KZ 50 (3), narodno-gospodarska stranka 75 (4). — Sv. Martin pri Vurbergu: SLS 42 (5), SKS (2). — Sv. Peter pri Mariboru: SLS 179 (10), združeni posestniki in viničarji ter delavci 95 (6). — Svečina: SLS 7. — Špičnik: SLS 7. — Brestnica: SLS 9. — Vosek: SLS 54 (5), SKS 51 (4). — Vrtiče: SLS 7. — Vukovski dol: SLS 43 (4), gospodarska stranka 28 (3). — Zgornja Sv. Kungota: SLS 17. — Zgornji Duplek: SLS 9. — Zgornji Šentjakovski dol: SLS 17. — Krčevina: socialisti 96 (9), demokratski 95 (8). — Gradišče: SLS 27 (4), kmetijska in delavska zveza 21 (3).

Sv. Lenart v Slov. goricah.

V občinah: Andrenci, Biš, Brengova, Cogetinci, Čagona in Črmlenšak: samo lista SLS. — Drvanje: SLS 5, kmetijska zveza malih posestnikov 2. — Gočova in Ihova: samo lista SLS. — Jablanca: SLS 49 (5), gospodarsko-ljudsko-kmetijska zveza 17 (2). — Korena: SLS 47 (5), KZ 23 (2), neodvisna gospodarska zveza 27 (2). — Kremberg: SLS 19 (3), kmetijska, obrtniška in delavska ljudska stranka 21 (4). — V občinah: Ledinek, Osek, Partinje, Rogoznica, Selce, Smolinci, Spodnja Voličina, Spodnji Gasteraj: samo lista SLS. — Spodnji Porčič: SLS 34 (4), gospodarska stranka 22 (3). — Spodnji Žerjavci: samo lista SLS 7. — Srednji Gasteraj: samo lista SLS 7. — Sv. Trojica v Slov. gor.: SLS 24 (5), narodno-gospodarska stranka 9 (2). — Sv. Anton v Slov. gor.: SLS 20 (3), volilci izven strank 29 (4). — Sv. Benedikt v Slov. gor.: SLS 56 (5), kmetijska ljudska stranka 42 (4). — Sv. Jurij v Slov. gor.: samo lista SLS. — Sv. Lenart v Slov. gor.: SLS 75 (6), slovenske napredne stranke 48 (3). — Sv. Trije Kralji v Slov. gor.: SLS 37 (5), JDS 21 (2). — Šetarova-Radehova: SLS 22 (4), SKS 6 (1), gospodarska kmetijska stranka 13 (2). — Trotkova, Verjane, Zamarkova, Zgornja Veličina, Zgornji Porčič in Zgornji Žerjavci: samo lista SLS. — Zgornja Ročica: SLS 58 (5), SKZ 24 (2). — Zimica: SLS 41 (5), KZ 11 (1), slovenska neodvisna gospodarska stranka 10 (1). — V občinah: Žiče, Žikarci, Žitenče in Župetin-

Pravo

Schicht-ovo milo z znamko „Jelen“ je priljubljeno pri vseh varčnih gospodinjah! Pravo samo z imenom „Schicht“ in znamko „Jelen“!

ci: samo lista SLS. — Lokavci: narodno-gospodarska stran
ka 7.

Okraj Slovenjgradec.

Golavabuka: samo lista SLS. Leta 1921: SLS 9, SKZ 4, socialisti 3. — Legen: samo lista SLS 9. Leta 1921: SLS 12, socialisti 4. — Mislinja: samo lista SLS. Leta 1921: SLS 8, socialisti 8. — Otiški vrh: samo lista SLS. Leta 1921 isto. — Pameče: samo lista SLS. Leta 1921 isto. — Podgorje: samo lista SLS. Leta 1921: SLS 12, socialisti 5. — Sele: samo lista SLS. Leta 1921 isto. — Slovenjgradec: SLS 47 (3), napredne stranke (JDS in NRS) 64 (5), socialistični blok (NSS in SPJ) 59 (4), združena socialistično-obrtna lista (Nemci) 67 (5). Leta 1921: SLS 1, socialisti 4, narodni socialisti 4, JDS 2. — Starigr: samo lista SLS. Leta 1921: SLS 10, soc. 6. — Sv. Ilj pod Turjakom: SLS 105 (7), združena lista (SSJ, SKS in KDZ) 45 (2). Leta 1921: SLS 11, SKS 2, SSJ 3. — Št. Janž pri Dravogradu: 3 liste SLS. — Sv. Martin pri Slovenjgradu: SLS 64 (9), gospodarska stranka 62 (8). Leta 1921: SLS 2, SKS 7, JSDS 6, JDS 1. — Sv. Miklavž pri Vodrižu: samo lista SLS. Leta 1921: SLS 12, SKS 1, JSDS 3. — Sv. Vid nad Valdekom: kompromisna lista. — Vrhe: samo lista SLS, kakor leta 1921.

Sodni okraj Šoštanj.

Sv. Andraž nad Polzelo: samo lista SLS kot leta 1921. Sv. Florijan pri Šoštanju: samo lista SLS. Leta 1921: SLS 10, SKS 6. — Št. Ilj pri Velenju: samo lista SLS kot leta 1921. — Št. Janž na Vinski gori: samo lista SLS. L. 1921: SLS 10, SKS 6. — Skale: samo lista SLS, ker je socialistična lista razveljavljena. Leta 1921: SLS 7, SKS 2, socialisti 7. — Šoštanj mesto: socialisti 109 (7), meščanska obrtna lista 105 (8), slovenska lista 24 (2). — Leta 1921: socialisti 7, združene stranke 9 odbornikov. — Topolščica: SLS 54 (4), KZ 66 (5), socialisti 40 (3), SKS 76 (5). — Velenje: SLS 220 (16), socialisti 87 (6), združena narodna lista 36 (3). Leta 1921: SLS 10, socialisti 14 odbornikov.

Sodni okraj Marenberg.

Brezno: SLS 57 (5), kandidatna lista posestnikov in delavcev 43 (4). — Gortina: samo SLS. — Janževski vrh: SLS 17. Leta 1921: SLS 9, SSJ 7. — Muta: skupna slovenska lista 27 (1), ki je pristaš SLS, socialisti 122 (8). Leta 1921: socialisti 10, demokrati 6. — Pernice: Samo lista SLS kot leta 1921. — Remšnik: SLS 93 (13), lista združenih kmetov in delavcev (socialisti) 30 (4). L. 1921: SLS 10, SKS 6. — Ribnica: kompromisna lista. — Sv. Anton na Pohorju: gospodarska lista (SLS 6, JDS 2, SKS 1). — Sv. Primož nad Muto: samo lista SLS kot leta 1921. — Sv. Primož na Pohorju: SLS 40 (4), kmetko-delavska zveza 35 (3). Leta 1921: samo socialisti. — Trbovje: samo SLS kot leta 1921. — Vuzenica: združena gospodarska lista. Leta 1921: SKS 7, SSJ 6 in NSS 3. — Vuhred: gospodarsko-napredna lista. Leta 1921: SKS 2, SSJ 4, NSS 3 in JDS 1.

Okraj Konjice.

Bezina: samo SLS kot leta 1921. — Bezovica: samo SLS. — Brezen: samo SLS kot leta 1921. — Grušovje: samo SLS kot leta 1921. Konjice trg: SLS 64 (8), JDS 65 (9). Leta 1921: SLS 10, JDS 6. — Kot: samo SLS kot leta 1921. — Laže: lista SKS. — Ljubnica: samo SLS kot leta 1921. — Loče: samo SLS, ker lista gospodarske stranke (Nemci in nemčurji) razveljavljena. Leta 1921: SLS 10, SKS 6. — Oplotnica: kompromisna lista. — Pačeški vrh: KDZ (SLS) 31 (6), SLS 17 (3). — Paka: samo SLS. Leta 1921: SLS 9, SKS 7. — Skomarje: samo SLS kot leta 1921. — Stranice: samostojno-napredno-gospod. stranka 51 (6), SLS 24 (3). — Sv. Kunigunda na Pohorju: samo SLS kot leta 1921. — Sv. Jernej: samo SLS. Leta 1921: SLS 10, SKS 6. — Tepanje: samo SLS kot leta 1921. — Tolsti vrh: SLS 37 (2), združena gospodarska stranka 74 (5), lista Ambrož 32 (2). — Vitanje: Združena slovenska stranka 44 (4), gospodarsko-meščanska lista (nemška) 43 (3). Zbelovo: samo SLS. Leta 1921: SLS 8, SKS 4, socialisti 4. — Zreče: SLS 124 (11), napredno-gospodarska stranka (JDS) 68 (6). Leta 1921: SLS 8, SKS 3, socialisti 5. — Žiče: samo SLS. Leta 1921: SLS 12, SKS 4.

Tedenske novice.

Fantje in mošnje, 24. avgusta je vaš dan. Kdor ostane ta dan doma, ni vreden naslednik naših slavnih prednikov. Ko so se naši dedi borili za »staro pravdo«, za pravice kmečkega stanu, so si vtaknili bršlan za klub. Na fantovskem dnevu bo bršljan našim fantom znamenje, da hočejo braniti katoliško slovenstvo proti vsem sovragom.

Vsi udeleženci fantovskega dne bodo imeli polovično vstopnino v industrijsko-obrtno razstavo, ki se vrši istočasno kot fantovski dan. Opozarjamo na to vse naše fante in mošnje, da se poslužijo ugodne prilike in si ogledajo to največje gospodarsko in obrtno razstavo, ki nam predstavlja uprav velikanski gospodarski napredek štajerskih Slovencev.

Dekanijski shod Marijinih družb za završko dekanijo se vrši v nedeljo, dne 24. avgusta pri Sv. Andražu v Halozah. Ob 10. uri služba božja, nato zborovanje zunanaj cerkve. Po zborovanju litanije. Marijine družbe se wabijo k polnoštevilni udeležbi.

Slovensko katoliško izobraževalno društvo »Skala« pri Sv. Petru miže Maribora priredi v nedeljo, dne 17. t. m., popoldne po večernicah, prav mično igro »Trije tički.« Po igri prosta zabava s šaljivo pošto. Med odmerom in po igri svirajo domači tamburaši.

Kmečke bračne družbe v Jaronini priredi veselice na veliko Gospojnico, dne 15. t. m., ob treh popoldne na

prostem pri cerkvi. Na sporedu so razne točke. Ob enem prosta zabava pri g. Cvilaku.

Prireditev na Gornji Polskavi. Slovensko katoliško izobraževalno društvo »Skala« vabi v nedeljo, dne 17. t. m., popoldne po večernicah, na prireditev v dvorani g. Katz. Na sporedu sta igri: »K mamic« in »Vse naše.« Sodelujeta pevski in tamburaški zbor. Pridite si ogledat ganljive slike otroške ljubezni do rajne mame.

Tajnik Marko Krajnc bo odslej vsak torek dopoldne v tajništvu SLS v Celju, hotel »Beli volk«; vsak četrtek in petek dopoldne pa ga najdejo somišljeniki v tajništvu SLS v Mariboru, Zadruga gospodarska banka.

Socialisti pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju. Pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju so pri zadnjih občinskih volitvah dobili socialisti 38 glasov, SLS pa 35. Mnogi bi osupnili pri tem uspehu socialistov, če ne bi bilo znano, pod kakšnimi okolnostmi so si pridobili zmago. Pretnje in laži so bile njihova glavna sredstva v agitaciji in uporabljali so jih v polni meri. Volilce so strašili, da bodo v slučaju, če volijo SLS, izgubili zemljo, dobljeno od agrarne reforme in sporni pašnik, ki je itak že popolnoma razdeljen v last 14 kmetov in 14 manjših posestnikov. S tem so oplašili mnogo volilcev, ki iz strahu niso šli niti volit. V svoji »Volksstimme« so lagali, da so kmetje »oraubali« kočarjem občinski pašnik. Nasprotno pa je res, da je oblast razsodila delitev travnika in kmetje niso mogli kočarjev oropati. Njihovo najhujše orožje pa je bil rogovilež in pretepač Ivan Zalokar, ki je s pretnjami, da celo s smrtnimi grožnjami mnoge oplašil, nekatero pa celo dejansko napadel. Poleg tega pa se je izjavil tako o naši državi, da bo moral odgovarjati pred sodiščem. Priče za njegovo veleizdajalsko govorjenje so orožniki in gostilničar Ivan Fon. S takimi lažmi in pretnjami so naše volilce za enkrat zbegali, da niso pomislili, da so ravno poslanci SLS pripomogli k temu, da se je posestvo Scherbauma in pa Schönborna razdelilo med domače ljudstvo, mesto da se ustanovi na njem kaznilnica, za katero so bili že vsi načrti pripravljani.

Odkritje spominske ploščice v Gor. Polskavi. V nedeljo, dne 10. avgusta se je vršila pri nas izredna slovesnost blagosloavljanja oziroma odkritja spominskih ploščic v svetovni vojni padlim vojakom naše fare. Brez velikih zunanjih priprav ter brez posebnega razglašanja se je zbrala velika množica ljudi, da so prisostovali daleč na okoli prvi takšni izvanredni slovesnosti. Na 22 m dolgem lepo za to izdelanem zidu je pritrjenih 30 marmornatih ploščic z vklesanimi napisi 32-terih padlih domačinov. Človeka res pretrese, ko ima pred seboj to dolgo vrsto spominov na ljudi, ki so morali žrtvovati svoja mlada življenja. Pred ploščicami so pa sorodniki svojim dragim okusno okinčali dve dolgi cvetlični gredi. Slovesnost je izvršil ob asistenci duhovnikov in enega bogoslovca dekan in nadžupnik gospod Sagaj iz Hoč. V ganljivi pridigi se je ob trpljenju sv. Lovrenca spominjal trpljenja naših fantov in mož v svetovni vojni. Res lepa in velika je podjetnost in požrtvovalnost tistih, ki so oskrbeli in žrtvovali kaj za ta lep spomenik, ki je fari v ponos.

Po občinskih volitvah v Vurbergu. Povsod napreduje Slov. ljudska stranka, pri nas pa je pri zadnjih občinskih volitvah nazadovala. Dobila je 89, nasprotna gospodarska pa 95 glasov ter 8 oziroma 9 odbornikov. Pri gospodarski stranki je glava Anton Preložnik. Bil je včasih naš, zdaj ne vemo, kaj je. Imenitna sta bivša štajercijanca, potem samostojneža, izmed katerih se je eden zelo nepovoljno izrazil o naši domovini, o čemer bomo še govorili. Drugi pravijo, da so naši, a jim ne verjamemo, dokler tega v dejanju ne pokažejo. Med njimi so taki, ki so bili razžaljeni, češ, da veliko davka plačajo, a jih nismo vpoštevali. Hudi so na manjše posestnike in viničarje, češ, kaj bi bili taki v odboru, zakaj bi komandirali večje posestnike in jim davke nalagali. Kakor se vidi, so možje silno nazadnjaški, ker mislijo, da bi le ta imel pravico pri občini, ki več davka plača. Ali ne plača tudi viničar davka s svojim delom? Gostilničar, trgovec preloži ta davke na pivca in odjemalca, ker toliko dražje točita pijačo in prodajata izdelke. Zato ima isto pravico biti v občinskem odboru viničar kot gostilničar in trgovec. Župansko čast si želite Preložnik in Gregorec. V slučaju, da bil župan Preložnik, bo popolnoma pod komando tukajšnjega nadučitelja, ki je naš star nasprotnik in vso modrost zajemal iz orjunske jutrove dežele. Bomo poročali, kdo bo odnesel zmago. V Krčevinah je bil velik krik radi neke ceste. Slišali smo, da bo novi odbor tako napravil kot so nameravali pri bližnji Sv. Barbari. Iz Pariza bo naročil eroplan, ki bo prenašal ljudi, vozove in živino, potem pa bo cesta nepotrebna.

Sijajen izid volitev v Rucmancih. Kot v večini občin, kjer je naše ljudstvo dovolj izobraženo, da ve presoditi sedanji politični položaj, se je tudi v Rucmancih oklenilo Slovenske ljudske stranke ter v ogromni večini glasovalo za njo. Od 164 volilcev je prišlo volit 132 in od teh je dobila SLS 117 glasov. Samostojneži, preoblečeni v nedolžno ovčjo kožo, so odnesli komaj 15 glasov. Njihova zvijača je koristila samo Zelenkoti, ki je na ta način zlezal v obč. odbor. Najbolj so pogoreli socialdemokratski Tomažeki, s svojim »Napreje«-em. Rucmanci, o katerih se je govorilo, da so najslabša občina poglavarstva Ptuj, so pokazali, da se jim njihovo nazadnjaštvo po krivici očita. S svojo sijajno udeležbo pri volitvah so naši pristaši dokazali, da jim je dobrobit in procvit občine prva skrb.

Is Moškanje pri Ptujju poročajo: Volilna borba je minula in prinesla naši stranki častno zmago. Naša lista je dobila štiri odbornike. Pa tudi na nasprotni listi izvoljeni so politično naši pristaši. Zato upamo, da se bodo novoizvoljeni odborniki lepo sporazumeli in složno delovali za blagor svojih občanov. Pač pa je S. Z. izgubila svoje zaupanje, ker lista, na kateri je bil na drugem mestu njen

glavni agitator, je dobila samo štiri glasove, čeravno je bil kot nosilec liste pošten in dober gospodar.

Pozor, novoizvoljeni odborniki. Od Sv. Barbare v Halozah poročajo: Ptujski okrajni zastop je moral po odvetniku iztirjati od načelnika kmetijske podružnice pri Sv. Barbari v Halozah izkupiček za oddano društveno galico, čeprav so člani podružnice isto njemu pri prejemu takoj plačali. Sedaj pa isti sili na županski stolec, ker mu diši občinska blagajna. Pozor, novoizvoljeni odborniki, da mu pri volitvi župana ne greste na limanice, ne volite ne njega, pa nobenega njegove liste za župana, da se občinska blagajna ne bode izkoriščala v postranske namene!

Prošnja. Posestnik Franc Rebernak v Počnem štev. 1, je dne 5. t. m. na sejmšišču v Ptujju zgubil 7 tisočdinarskih in 32 stodinarskih bankovcev. V veri, da so še poštene ljudje, prosi najditelja, da odda morebitno najdeni denar v uredništvu »Slovenskega Gospodarja« ali pa pošlje naravnost na naslov Franc Rebernak, Počno št. 1, pošta Zg. Polskava, po odtegljaju 10% postavne najdnine in s pristrčno zahvalo vnaprej.

V bolnišnici v Murski Soboti je umrla Kristina Seršen, rojena Vodiš, žena dosedanega župana v Veržeju. Rojena je bila leta 1884 v Gradcu, pristojna je v občino Miss, okraj Velikovec na Koroškem.

Zanimivosti od Sv. Jerneja pri Ločah. V obeh občinah naše župnije je bila vložena samo po ena kandidatna lista in sicer SLS. Tako smo se volilnemu boju izognili, če tudi to nekomu ni prav. Nagovarjal je nekatero može, da bi vložili protilisto, ker je menda že lel, da bi se zopet v lase segli, kakor za časa SKS-farbarije. No, in če bi se bili tudi pri volilnih skatljah spopadli, polna bi bila itak zopet le naša, ker može ne verjamejo več od Pašiča plačanim agentom, kakor svojčas. V šentjurski občini je izvoljen zopet dosedanji dolgoletni, mnogozaslужni naš župan Alojz Cvahte iz Ličnice, ki bo čez 2 leti obhajal 25 letnico županova, ako mu še Bog zdravje in življenje podeli. V Lažah pa je dosedanji župan Alojz Strmšek odstopil in tudi iz odbora je izstopil. Storil je to največ radi bolehnosti, nekaj pa tudi radi sitnih ljudi, ki imajo navado, za vse, kar jim ni po volji, delati župana odgovornega. Vsi pametni in razvidni pa mu bodo za njegovo dolgoletno požrtvovalno delovanje vprid občine in vsakovrstno pomoč v raznih težavnih zadevah gotovo vedno hvaležni. Izvoljen je bil mesto njega sosed njegov, Fr. Levart, zvest naš pristaš. — Prismođ, ki mečejo krivdo za dohodnino in druge visoke davke na naše poslance, tudi pri nas ne manjka. Prekl . . . Korošec in Hohnjec, tako je zamolil eden tukaj, ko je dobil davčno položnico, namesto prekl . . . Pašič in Pribičević in prokl . . . njihovi slovenski podrepanki od JDS in SKS, ki so skupaj te davke stuhtali in uveljavili vkljub ugovorom naših poslancev. Sicer pa, komur so davki previsoki, naj zveže culico in zvandra v Srbijo ali Macedonijo, vsaj teh davkov tam ni, ker je Pašič gulil samo Slovence in Hrvate, da bi jih tako omehčal in primoral, da bi plesali po njegovi srbski muziki. — Na Vrhu je umrla po 2 letni mučni bolezni (črevesni rak) ki pa jo je krščansko vdano prenašala, Jožefa Lovec, bližnja sorodnica č. g. kateheta Petelinška v Mariboru. V Kolračnem je te dni umrla na posledicah poroda vrla gospodinja in mati še nedoraslih otrok Marija Marguč, stara 42 let. Jok ubogih otrok, ki tudi že očeta nimajo več, ob grobu nenadomestljive mamicice, je segel vsem globoko v srce in pripravil mnogo solz. — Jožefu Brumec p. d. Ribič je zlomil voz s hlodi desno nogo nad gležnjem. Ostal je v domači oskrbi. — Pri nas se je zgodil ta-le resničen slučaj: Posestniku Jožefu Rupnik je predlansko umrla žena. Prišla je cinitve posestva in kmalu seveda tudi davčna položnica za desetek za po ženi prevzeto polovico posestva. Glasila se je na okoli 35.000 K. Možu pa se je ta svota vendar malo prevelika zdela in je šel s položnico na sodnijo pred sodnika, ki je bil vodil cinitvej, po pojasnila. Sodnik ga je skušal odpraviti najprej izlepa, nato s hudega, a mož se ni dal kar tako odpraviti. Zahteval je vpogled v davčne knjige in je to tudi dosegel. No in tam se je izkazalo, da se mu je desetek za 28.000 K previsoko zaračunal. Sodnik je k temu malomarno pripomnil: »No, smo se pač za eno malenkost zmotili!« Kakšen nauk sledi iz te zgodbe? Ne plačujte davkov kar tje v en dan, kakor hitro dobite davčne položnice. Ako se vam zdi, da preveč tirjajo, pojdite osebno na davkarijo po pojasnila. Niso nezmotljivi na davkariji in slučajev, da se je položnica na previsoko svoto glasila, ni malo.

Smrt velikodušnega moža. Iz Vrbja pri Žalcu nam poročajo, da je umrl veleposestnik in cerkveni ključar Franc Nidorfer. Kruta smrt mu je ugasnila življenje dne 9. t. m., umrl je, previden s sv. zakramenti v 73. letu svoje starosti. Rajni Nidorfer je bil znan že iz svoje mladosti kot dober in skrben gospodar, kot človek pa blag in velikodušen značaj. Svoje velikodušje pa je na najsijajnejši način pokazal s tem, da je daroval pred par leti svoje veliko posestvo z vsem gospodarstvom vred redu usmiljenih bratov z namenom, da zgradijo na posestvu bolnišnico. Do svoje smrti je nesebično oskrboval posestvo za usmiljene brate. Vsemogočni Bog mu ni dal priložnosti, da vidi sad svojega truda in velikodušja — bolnišnico, toda poplačal mu bo obilo na drugem svetu. Svetila blagemu pokojniku večna luč, njegovi preostali rodbini pa naše iskreno sožalje.

Novice iz Vojnika. Preteklo nedeljo je priredila tukajšnja podružnica čebelarstva društva shod čebelarjev, na katerem je predaval učitelj g. Miloš Levstik iz Celja o vzrokih letošnje čebelarstva nezdode. Jako zanimivemu in poučnemu govoru je prav pazljivo sledilo mnogobrojno občinstvo. Po predavanju je bil ogled nekaterih bližnjih čebelarjav. Na zborovanju je bil tudi razgovor o sedajni ravstavi, katero priredi tukajšnja po-

družnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v nedeljo, dne 5. oktobra t. l., ker je letos v teku in se interesenti opozarjajo na to. Prijavilo se je dosedaj že okoli 30 razstavljalcev. Predavatelju najiskrenejša zahvala. — V nedeljo, dne 27. julija t. l. je izročilo tukajšnje Prosto-voljno gasilno društvo častno diplomu svojemu tovarišu Josipu Ribizl za njegovo 40 letno požrtvovalno in zvesto službovanje. Kot četrta plezalnega oddelka je še sedaj vzgled marljivosti mlajšim tovarišem. Diplomsko je izdelal tukajšnji učitelj g. Drago Klinc.

Kaj nam poročajo iz Velenja? Tukaj smo imeli preteklo nedeljo občinske volitve. Zmagala je popolnoma SLS, ki je dobila od 25, 16 odbornikov. Od zadnjih volitev smo napredovali za 7 odbornikov. Vsa čast našim zavednim volilcem! Ostale stranke: socialisti so dobili 6 mandatov, JDS oziroma orjuna pa 3 odbornike. Značilno je za JDS, da je dobila samo 36 glasov, torej 14 glasov manj kakor je bilo kandidatov podpisanih. Iz tega se vidi, kako se je za podpise »pošteno« agitiralo. Pri tem se je med drugimi že znanimi odklikoval posebno veliki gospod iz kolodvora. Med uradnimi urami je med železničarji agitiral za podpise za orjunsko listo. Temu gospodu je tudi naša lista strašno v želodcu. Mi temu gospodu kličemo: bo kmalu mera polna! Gospod »šofer« iz Velenja je tudi veliko letal okoli za podpise za orjunsko listo. Menda nima od uprave drž. rudnika za to dovoljen prosti čas?!

Razno iz Polzele. Za župana je bil dne 27. m. m. izvoljen Anton Mešič, odločen pristaš SLS. Tudi svetovalci so vsi naši. Nasprotniki so s svojo pritožbo, katera je bila ljub temu, da jo je sestavljala orjunska inteligenca, sestavljena tako, da bi jo lahko v pratiki priobčili pod rubriko: Za smeh! Sramotno so propadli ter je moral pritožbo sam veliki župan dr. Pirkmajer gotovo s težkim srcem odkloniti. Tablice z napisom: Vstop samo orjuncem dovoljen, drugim prepovedan, si bodo baje naročili sledeči gospodje: Jožef Rojnik, trgovec; restavratore Jelen; mizar Josip Repič; Justa Repič, trgovka. Opozarjamo na to naše ljudi, da se izogibajo teh hiš, drugače bodo sami odgovorni, ako se jim kaj pripeti. Opozarjamo oblast, da poudari vradništvo v tukajšnji tovarni, kako se jim je obnašati napram delavstvu. V prvi vrsti gg. Visjaka in Tomažiča, da bosta znala, da si lahko delavec usoja, da ima lastno, tem gospodom nasprotno mišljenje, ne da bi se ga zato odpustilo iz tovarne. Ako se oblast ne bo zganila sama, bomo prisiljeni pritožiti se na višje mesto, kar bode imelo neljube posledice. Na tukajšnji šoli pašuje že par let neki Velikonja, dičen Sokol in orjunc, kateri je iz čiste ljubezni do naroda, strahopetno pobegnul iz svoje domovine ter prepustil svoje brate nasilju fašizma. Možu se lahko zgodi, da bode v prihodnje sam v šoli, kajti mi ne maramo dajati dece v poduk ljudem, kateri so se, kakor ve šepete, udeleževali pokolja v Trbovljah ter se jih držijo delavskih žrtev. Tudi smo že videli parkrat se njegov obraz bleščati skozi okno kraljeve pošte. Ali mogoče za orjunce ne velja uradna tajnost kakor za druge smrtnike. Čuč. poštarica, ali veste, kaj je Vaša dolžnost? Ne silite nas, da bi Vas morali še ponovno opozarjati na dolžnosti, kajti klub demokratskih poštarjev Vas ne bo več ščitil in biti član Sokola ne sme več biti plašč za razne nerednosti.

Orlovski dan Savinjskega orlovskega okrožja, ki se je vršil dne 3. t. m., v Šmartnem ob Paki, je bil prava manifestacija Savinjanov in Šalešanov za orlovske ideje. Pod najtežjimi pogoji v položaju, ko bi vsaka druga organizacija odpovedala, v blatu in dežju je pokazalo orlovstvo, da ni to organizacija samo za kratek čas, pač pa so to krempeniti značaji, kateri gredo brez ozira na zapreke krepko po začrtani poti. Po sprejemu na kolodvoru se je razvil krasen sprevod na trg pred cerkvijo, kjer se je vršila pridiga in sv. maša. Dež, ki je začel padati že med sv. mašo, je onemogočil zborovanje. Vendar so kljub temu telovadci odkorakali na telovadišče, kjer se je vršila skušnja in priprava za popoldanski nastop. Šele močnemu naliwu so se telovadci umaknili. Z upom in strahom smo se v opoldanskih urah ozirali na z oblaki zastrito nebo, ali bo mogoče nastop ali ne. Ob pol dveh je dež malo ponehal in narod se je začel od vseh strani zbirati na telovadišču. Videli smo tukaj sivolase starčke in nežno deco, ljudje so kljub dežju in blatu prihiteli več ur daleč, da vidijo našo mladino, njen trud in njeno delo. Telovadba se je vršila dobro, le škoda, da se je vsled razmočenega terena nekatere točke kot lahka atletika moralo opustiti. Ker je proti koncu začel zopet padati dež, orodna telovadba, dasi v takih okoliščinah izvaja nad vse pričakovanje, ni mogla doseči svojega viška. Savinjsko orlovsko okrožje pa lahko nedeljški nastop zabeleži kot najboljšega izmed dosedanjih. Sicer so mogoče prejšnji bili boljše obiskani in so gmotno boljše izpadli, toda ta je pa že pokazal uspeh orlovskega organizatoričnega in izobraževalnega dela. Ob pogledu na mnogobrojno udeležbo ob tako slabem vremenu smo pa spoznali, da je orlovstvo prodrlo globoko med narod, da je postala prava narodova organizacija ter jo hoče slovenski narod podpirati v vsem njenem delu in početju. Naša mladina pa se bode s to zavestjo v srcu vrgla s podvojneno silo na delo ter uresničila besede zastopnika OP dr. Hodžarja: »Mi smo granit in jeklo, ob katerem se bodo razbili vsi nasprotni valovi!«

Smrtna kosa v St. Juriju ob južni žel. Zadnjo soboto, dne 9. t. m., smo spremili k večnemu počitku vsem dobro znano in priljubljeno gospo Marijo Zupanc, p. d. Čatrico iz Černolice. Šele 45 let je imela. Podlegla je zavrtni pljučnici. Kako je bila rajna priljubljena pri sorodnikih in znanih, je pričal njen veličasten pogreb. N. v. m. p.

Pritožbe iz Brda pri Planini. Naši ljubi sosede Planinci napredujejo, namreč v pijančenju in v nemoralnosti. Odkar so nekateri iz gozda »Jarcček« dobili lepe, nezastužene tisočake, ne porabijo iste za popravo svojih umazanih in razstanih koč, ampak po grlu mora iti. Posledica pijančenja so pa poboji. Še pred kratkim je pijani sin

svojega pijalega očeta tako ljubeznivo dregnil v rebra, da je moral oče v bolnišnico. — V nedeljo, dne 3. t. m., odkar nas je radikalna stranka osrečila s finančno stražo, so neprestani škandali teh ljudi na dnevnem redu. Vodja finančne straže je neki Maks Udir. Vseh od njega tukaj povzročenih škandalov popisovati, nima »Slov. Gospodar« dovolj papirja, črnila in prostoja. Oženjen je z Nemko, ki se tukaj šopiri s svojim špiffeldskim vajncerdajč. On pa je velik varuh zakonske zvestobe in pri tem varstvu ga je preteklo nedeljo po polnoči zasačil mož, ki pa ima druge pojme o zakonski zvestobi, kakor finančar Udir in je zategadelj njegovo uniformo tako temeljito skrtačil, da še za flike ne bo sposobna. In na račun davkoplačevalcev bo dobil novo uniformo. Odločno zahtevamo od pristojne finančne oblasti, da se to človeče odtod takoj odstrani, sicer spravimo še mnogo delikatnih stvari tega junaka pred višjo oblast.

Smrt ugledne krščanske matere. Iz Zdol poročajo: Dne 1. t. m. se je preselila v srečno večnost ugledna krščanska mati Marija Bogovič v zdoljski župniji. Imenovana je zelo rada prejela sv. zakramente, zato jo je Bog poklical na plačilo ravno na prvi petek meseca avgusta. Pokojna bi imela praznovati čez pol leta svojo zlato poroko, a ni doživela tega veselega družinskega praznika na zemlji. Blagopokojna se je pripravljala za zadnjo pot z vzornim krščanskim življenjem in z mnogimi dobrimi deli. Še dan njenga slovesnega pogreba so proslavili adobra dela. Sorodniki so namreč darovali namesto venca za dijaško semenišče 400 K in za domače uboge tudi 400 K. Naj počiva v miru.

Tovariši-vojaki iz vojne 1914—1918, sestanek na Brezjah! Deset let je minulo, ko se je začel strašni vojni čas, ko so prvi tovariši padli v Galiciji, ko smo se v stiski zaobljubili Bogu in Mariji Pomagaj. Kar nas je ohranilo dušno in telesno življenje, smo že lani ob katoliškem shodu sklenili, da letos na Brezjah izvršimo svojo obljubo, se javno zahvalimo Bogu in Mariji ter zberemo v veselo družbo starih tovarišev iz težkih vojnih časov. Izvršujoča prežeto nalogo in vsled ponovnih vprašanih tovarišev iz raznih krajev, sklicujeva sestanek vseh bivših vojakov iz svetovne vojne brez razlike šarže in oddelka, posebno še tovariše kurate, na nedeljo, dne 31. t. m. na Brezjah na Gorenjskem. Ob 10. uri predpoldne bosta dve sv. maši (ena v zahvalo, druga za padle tovariše) in govori, pri kosilu in po njem prijateljski sestanek, ob treh popoldne litanije. Kdor ima kako posebno željo, naj piše na Prosvetno zvezo, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7. Upamo tudi na polovično vožnjo. Prošiva tudi preč župne urade, naj označijo ta sestanek svojim župljanom eno prihodnjih nedelj. — Fran Bonač in Jernej Hafner, bivša vojna kurata.

Strašna vremenska nesreča na Kranjskem. Deževje letos povsod povzroča poplave, ki delajo veliko škodo. Posebno hudo je letos prizadela Kranjska, kjer pride skoro vsak teden od velikih poplav. Komaj pred par dnevi je prelom oblaka povzročil strašno rudniško nesrečo v Krmelju, kjer je voda udrila v rudnik ter v rovih zadušila 9 rudarjev, pa je že zopet zadela pokrajino med Škofjokolo in Polhovim Gradcem še strahovitejša nesreča, ki je napravila na poljih, gozdovih in hišah milijonsko škodo, nesrečne ljudi napravila za berače, ker so jim njihova posestva za par let uničena in kar je še najbolj žalostno, zahtevalo je 15 človeških žrtev, med temi večinoma deco. Minuli petek proti večeru se je nebo nenadoma pooblačilo, votlo grmenje in treskanje je naznanjalo bližajočo se hudo uro. Ljudje, ki so se vrnili iz polja od dela, so hiteli zapirati, hleve in hiše; kmalu je začel padati rahel dež, kar pa ni trajalo dolgo. Grmenje je postajalo vedno hušje in dež je začel liti kot iz škafa. Popolnoma se je stemnilo, videli so se samo bliski, grmelo pa je tako, kat bi nastal sodni dan. Nastal je strahovit vihar, ki je slamnate strehe kar dvignil v zrak, opeko pa je raz steh kar posnel, preobračal kozolce ter lomil drevje. Po hišah se je razlegala molitev odraslih ter jok otročičev. Vse je bilo preplašeno, ker takega vremena še ni nihče doživel. Voda je z vsakim hipom naraščala in predno je minila ura, je drvela po dolini v višini več metrov, razdirajoč in noseč s seboj vse, kar ji je stalo na poti. Hudourniki, drveči s hribov, so trgali s seboj cele plasti zemlje, izpodjedali in podrli cele gozdove ter se divje zaletavali v dolini stoječa poslopja, ki so postala kmalu žrtev razbesnele vode. Zidovje se je vsled vodnega pritiska lomilo kot da je iz mehkega testa. Jezovi ob potokih in rečicah so se v hipu udali, voda je odnesla mline ter mostove, kratka, nastal je pravcati pekel. Ubogo ljudstvo se je skušalo v silnem strahu rešiti iz podirajočih se hiš. Nekateri so hiteli v hleve, odvezovati živino ter jo brodeč do pasu v deroči umazani vodi, gonili na višje ležeče kraje, drugi pa so skušali odnesti iz poslopj še najpotrebnejše stvari ter so bežali v negotovo temo, išoč zavetja vsaj pred smrtjo, ki bi jih v hišah gotovo zadela. Pri takem begu se jih je pa največ ponesrečilo: Voda je izpodnesla otroke in stare, pa tudi marsikatero trdnega moža, in drugi dan so jih našli mrtve daleč od rodnega kraja, zapletene v vejevje in izruvano drevje. Strašni naliw je trajal vsega skupaj nekaj nad dve uri in vendar je zadostoval, da je postala popreb cvetoča pokrajina sedaj razdrta puščava in bogati ter dobro stoječi kmetje sinomaki in berači, ki so si rešili iz valov le golo življenje. — Drugi dan so oblasti ukrenile takoj vse potrebno za najsilnejšo pomoč bednemu prebivalstvu. Ko je kraj Aleksander, ki se sedaj mudi na Bledu, blišal o strašni nesreči, se je takoj z avtomobilom odpeljal ter si ogledal razdejane kraje, povsod bodreč obupane ljudi ter jim obetal pomoč. Opustošene kraje si je ogledal tudi ljubljanski veliki župan, te dni pa pride posebna ministrska komisija, ki bo natančno ugotovila nastalo škodo. Vlada je takoj določila 600.000 dinarjev kot prvo pomoč oškodovancem. Za popravo opustošenih vasi, poslopj, cest in mostov je vlada obljubila vojaško pomoč. Če tudi ne bo mogoče poplavljenih krajev v kratkem času zo-

pet obnoviti, s pomočjo države in javnosti se bo pa nesrečnim ljudem vsaj olajšalo bedno življenje, v kojega jih je pahnila ta strašna vremenska katastrofa.

Izjava. Iz gotovih virov sem zvedel, da zlobni jeziki trojijo vest, češ, da sem s pomočjo domačega osebja sam vdrl v trgovino, torej vlom fingiral za to, da dobim visoko zavarovalnino izplačano. Za dokaz vam naj vsem zlobnežem služi tole, da je moj oče imel zavarovano proti vlamu skozi 15 let pri družbi »Vardar«, pa je s 30. junijem t. l. zavarovalnino odpovedal in 10. julija smo bili okradeni, tako da mora to grozno škodo, čez 200.000 K naša hiša sama trpeti. Pripomnim pa še, da bodem vsakega, kateri mi na tako zloben način krati poštenje, brezobzirno kazensko zasledoval. — Ivan Belina, trgovec, Macelj—Podlehnik.

Opozarjamo vso bližnjo in daljno okolico, da bodem letos v obilni meri nakupoval, ter najdražje plačeval lepe, obrane, vse vrste jabolka in dam, kdor jim proda že danes, na račun v denarju, ali blagu ali špecerijo. Tudi se nam obetajo letos jesenske gobe v obilni meri, naprošam cenj. nabiralce gob da jih skrbno pobirajo in suše na zraku. Režejo se naj kolikor najbolj veliki komadi in tenko. Ker bodem letos pošiljal gobe v inozemstvo, kakor v Italijo, Ameriko, bodem plačeval lepe suhe gobe najdražje. Ponudijo naj se mi zanimanci, kateri hočejo zame v raznih krajih nakupovati proti primerni proviziji. Vljudno prosim, da se mi iz vseh krajev ponudijo lepe bele suhe gobe, ter bodem prišel osebno po nje in takoj plačal. V vsakem kraju naj eden zame kupuje. Se najtopleje priporočam z vsem spoštovanjem Ivan Sever, trgovina z mešanim blagom, Velenje. Zgoraj imenovana trgovina »Sever« se najtopleje priporoča. Ozirajte se na njen oglas.

Kdor se čuti oslabelega, se pokrepča, ako zavzije eno porcijo »Juhan«-ove june.

Gospodarstvo.

ZITNI TRG.

Kupčija z žitom je še vedno živahna. Ker cena pšenici v Ameriki in drugod narašča, se tudi naši kmetje držijo višjih cen ter držijo raje blago doma, nego da ga prodajo po običajnih cenah. Posledica tega bo zopet naraščanje pšenične cene. Tudi oves je vsled slabe žetve, koja ja zakrivilo zadnje deževno vreme, znatno poskočil v ceni. Kupuje se pa večinoma lanski, ker je letošnji preslabe kakovosti ter se ne more izvažati. Mlini meljejo s polno paro, ker je ravno sedaj najugodnejši čas za prodajo moke. Inozemske trvdke so naše mline naravnost preplavile z naročili in večja podjetja v Banatu in Slavoniji so osigurana za več mesecev z mletjem že prodane moke. Še vedno največje prometne razmere izvoz otežujejo. Izvažata se največ preko Subotice in ker je železniška proga Subotica—Vinkovci še vedno pokvarjena, se vrši ves promet edino le na progi Indjija—Subotica, radi česar je omenjena proga preobremenjena. Iz Slovenije se žito ne izvažata. Naši mlini delajo večinoma samo za domačo uporabo. Sicer pa slovenski mlini neznatni in naši trgovci mnogo moke nakupijo direktno v Banatu. Nekateri banatski mlini imajo pa v naših večjih mestih svoje prodajalne ali zastopnike, kjer prodajajo moko lastnega izdelka. — Cene žitu in moki so približno sledeče:

Moka nularica se prodaja na debelo po 560—565 din. Ker zaloge niso velike, je pričakovati, da bo cena še poskočila.

Pšenica se je zopet dvignila in se sedaj prodaja po 360—365 din. V Slavoniji je dražja: 100 kg stane 380—385 din.

Koruzo staro kupujejo pasivni kraji, dočim inozemske trvdke čakajo na novo koruzo, ki letos izredno dobro kaže ter bo prvovrstne kakovosti, kar lanska nikakor ni. Cena stari koruzi je 260—265 din., v Zagrebu in v Sloveniji 290—295 din.

Oves je letos zelo slabo obrodil. Vsled prevelike vlage je zrnje drobno. Tem bolj se radi tega prodaja lanski, ki je v ceni znatno poskočil ter se plačuje po 315—330 din., novi oves se plačuje po 290—300 din. za 100 kg.

XVI. poročilo Hmelarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov doma in drugod. Zalec, SHS, 7. 8. 1924. Dosedaj smo imeli za hmeljsko rastlino vobče neugodno vreme. Malo solnca, hladne noči, v nekaterih občinah hude viharje in mnogo mokrote. Upanje na povprečno dobro letino se je precej zmanjšalo. Srednje pozni hmelj ne bo relativno toliko kot lani, ker je le redko posut s kobulami; vendar bo njegova kakovost, posebno glede množine lupulina, prvovrstna. Pozni hmelj je zelo zaostal v razvoju in se je bači, da veliki del ne bo prišel do okobulanja, ker je že tri tedne v cvetju in kaže v nekaterih nasadih le malo, v drugih nobenega nagnjenja do okobulanja, kar že deloma povzročuje, da se cvetje skrčuje in polagoma odpada. Gotovo je, da bo poznega hmelja precej manj kot v minulemu letu. Marsikaj bi se še izboljšalo, ako bi se vreme v najkrajšem času stanovitno obrnilo na boljše. — Društveno vodstvo.

Hmeljarsko društvo za Slovenijo javlja svojim udom, da je železniško ministrstvo dovolilo hmeljskim obiravcem polovično voznino na progah bivše južne železnice, potem na progah Grobelno—Rogatec in Celje—Dravograd. Tozadevne legitimacije dobijo društveniki brezplačno pri vodstvu v Zalcu.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 86—81 D, francoski frank 4.55—4.60 D, laška lira 8.65 D, čehoslovaška krona 2.45 D, švicarski frank 15.20—15.30 D, za 100 avstrijskih kren je plačati 0.11 D. V Curihu znača vrednost dinarja 6.90 romunov.

MALA OZNANILA.

Dva dijaka iz poštene kršćanske hiše se sprejmeta na stanovanje. Oglasiti se je treba v kratkem. Pobrežka cesta št. 9 I. nadstropje, levo. 1025

Dva dijaka se sprejmeta na stanovanje in hrano. Marija Košak, Maribor, Korosčeva ul. 2.

Dijake sprejme na stanovanje in hrano. Žamot, Mlinska ul. 32.

Sprejme se Dijak 1.—4 realke na hrano in stanovanje pri boljši rodbini. Naslov v upravnistvu. 1017

Sprejem več dijakov na stanovanje in hrano. Električna luč. Naslov v upravnistvu. 989

Sprejemmo takoj kot strojevodje (mašinista) poštenega, neoženjenega moža (tudi invalida), ki ima izpit za kurjača, se razume na električne motorje in je toliko več ključavničarstva, da lahko opravlja najvažnejša popravila v hiši. Šolske sestre v Mariboru.

Šafar, večš sadje in vinoreje, z večletno prakso išče primerne službe. 1026 3—1

Odda se za svojega 7 mescev stari fant. Dravska ulica 10, I. nadstropje. 1022

10 mescev star zdrav in čeden fant brez starišev se odda milosrdnim ljudem. Naslov v upravnistvu. 1018

Za Scherbaumove vinograde Vrhov dol pri Limbušu se išče viničar z najmanj 4 osebami (2 možkima). Vpraša se Scherbaumhof III nadstropje, Trg svobode 6, Maribor.

Krepkega dečka, popolnoma zdravega, strogih, poštenih starišev (kmetških), z dobro šolsko izobrazbo, iščem za takojšnji nastop v trgovino z mešanim blagom. Martin Šumer, Konjice.

Sprejme se kot učenka v trgovino z mešanim blagom na deželno dobro vzgojena deklica ne pod 15 let stara s primerno šolsko izobrazbo. Sprejme se tudi takšna, ki se je že nekaj časa drugje učila. Naslov v upravnistvu. 1019

Šafar, izurjen v sadje in vinoreji, starejši, oženjen, želi nastopiti službo, takoj ali v jeseni. Naslov v upravnistvu. 992

Mučnega učenca sprejme mizarstvo Kerkova ulica 18, Maribor. 987 2—1

Mojstra išče medicarski vajenec z 2letnim tečajem, da se napreje uči, Matija Zajeznik, Prežigal št. 3, Konjice. 984 2—1

V Spuhlji pri Ptuj (3 km od mesta) se išče en dober trgovec in gostilničar, kateri lahko s 1. septembrom t. l. prevzame trgovino z mešanim blagom ter deželnimi pridelki in gostilno na račun. Stanovanje s 4 sobami, krasno kuhinjo, jedilno shrambo, drvarnico, 2 svinjska hleva, je najemniku na razpolago. Prostorji so novi ter se z inventarjem posestnika prevzame. Oglasiti se je pri lastniku A. Brenčič, pos., Spuhlja, Ptuj, do 24. avgusta. 999 2—1

Proda se 3 orale zemlje (vinograd, gozd in travnik) v Orenovcih pri G. Radgoni. Več se izve pri županskem uradu Borčova pri G. Radgoni oziroma v Studencih pri Mariboru, Kralja Petra c. 19. 996

Kupim majhno posestevstvo v bližini Maribora ali vzamem takoj v najem. Naslov v upravnistvu. 1009 2—1

Lepa, moderno opremljena hiša 3 sobe, 8 kabinetov, kuhinja, kopalna soba, klet, malo gospodarsko poslopje, drvarnica, kurnik itd. v krasni legi, tik večje železniške postaje, z vodovodom na električno razsvetljavo, veliki sadonosnik, vse lepo ograjeno, je na prodaj. Posebno ugodno za kakega veletrgovca z lesom ali pa upokojenca. — Pojasnila daje iz prijaznosti podpolkovnik Zunkovič, Maribor, Slomškova trg 17/l. 1035

Vinograd s trgatvijo, nekaj gozda in klet s prešo se proda. Lepa solčna lega. Cena po dogovoru. Več pove Jakob Plevčak, Hrastovec 28, Studence pri Poljčanah. 1001 3—1

Hiša, 4 sobe, kuhinja z gospodarskim poslopjem, pol oralna zemlje, ob državni cesti se takoj proda za 34.000 din. Grošl, Slivnica pri Mariboru. 910

Proda se majhno posestevstvo pri postaji Pesnica. Andrej Majhen, Gačnik 55. 1034

Proda se posestevstvo v lepi legi. Več pove Anton Kidrič, pošta Makole. 978 2—1

Proda se na Straišču pri Ptuj nekaj barak. Povpraša se pri Industriji Strnišče. 986 3—1

Rodovito posestevstvo, krasna solčna lega, ob okrajni cesti pri Mariboru, 3 orale vinograde, 6 oralov sadonosnika, 5 njiv, veliki travniki, 3 hiše z gospodarskim poslopjem se ugodno proda. Naslov v upravnistvu Slov. Gospodarja. 1027 2—1

Najlepše slike za nagrobne kamne natančno posneto na porcelan, izdeluje najtrpežnejše znani umetni zavod Ant. Hofmann, Karlovi Vari. Naročila za Jugoslavijo sprejema in preskrbuje Informacijski biro »Marstanc«, Maribor, Rotovski trg 1. Ceniki na razpolago. 1013

Pozor! Prašek najboljšje sredstvo proti vsaki svinjski kužni bolezni, kakor proti rudeči ali svinjski koleri in zdravilni redilni prašek za živino se dobi v trgovini Albert Verdnik, Smilklavž, pošta Slovenjgradec. — Cena 20 din. 1 kg. 1015

Sadne mline, najboljše, kar se jih pozna, (Pfeifer) naročuje in se lahko ogledajo pri I. Dolinšek, št. Pavel pri Preboldu. 1021

Steklenice vseh vrst kupi trgovina Posch, Maribor, Koroska cesta 20. 947 3—1

Proda se kompletno motorno kolo, znamka Alba. — Cena se izve pri Antonu Klemenčič, trgovec, Beltinci, Prekmurje. 977

Pohištvo za spalno sobo, v dobrem stanu, furnirano, brez vsakih sten, obstoječe iz 2 postelj z prožnimi vložki ter žimnatimi matracami, 2 dvovratnih omar, 2 nočnih omaric, umivalne mize z marmornasto ploščo ter brušenim zrcalom se proda za 28.000 kron. Na ogled pri F. Zinauer, Maribor, Aleksandrova cesta 45. 994 2—1

Izdelujem vejalske mline najboljšega izdelka, prevzemam tudi stare v popravilo po nizkih cenah. Andrej Babenko, Spod. Sv. Kungota, p. Pesnica. 988

Manufakturno blago (za moške in ženske obleke, perilo in vse druge potrebščine kupite najugodnejše v veliki izbiri v trgovini Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 990 2—1

Jajca, maslo, surovo maslo, mast, suhe gobe ter vsi poljski pridejki se kupujejo vedno po najnižjih dnevnih cenah v trgovini Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 991 2—1

Stare tračnice za stavbo, 1 kg samo 250 D in 1 voz (Kippwagen) jako poceni na prodaj. M. Tomše, Maribor, Vrazova ulica 9. 997 2—1

Večjo množino debelih, smrekovih hlodov kakor tudi stoječi les, kupi Matija Obranc, električna žaga, Maribor, Loška ulica št. 15. 1003 8—1

Suhe gobe, brinjevo olje in fižol kupuje po najnižjih dnevnih cenah ter prosi za povzrojene ponudbe tvrdka F. Širc, Kranj 870 26—1

Gotove moške obleke, perilo za moške in ženske, moške hlače in delavske obleke kakor tudi vse drugo manufakturno blago od najcenejše do najfinejše vrste, nadalje gotove obleke za birmance kupite v trgovini F. Starčič, Maribor, Vetrinjska ulica št. 15. 715

Dražbeni oklic. Dne 22. avgusta t. l. ob 10. uri dopoldne se bo prodalo na sodnji Ptuj kmečko posestevstvo v Slatini, Paradiž in Pristovi (Kolednik), 27 oralov različnih zemljišč v 4 skupinah za najmanjše ponudke — vadija za vse treba 33.000 D, za dele kupnin se čaka po dogovoru. Pojasnila daje notar dr. Barle v Mariboru. 1008

Vabilo na občni zbor Posojilnice v Križevcih r. z. n. z. n., ki se vrši dne 31. avg. t. l. po večernicah ob 3. uri pop. v posojilničnih prostorih v Križevcih pri Ljutomeru. Dnevni red: 1. Citanje in odobrenje zapisnika o zadn. občn. zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobrenje rač. zaključka za l. 1923. 4. Volitev nadzorstva. 5. Slučajnosti. — Načelstvo. 1020

Posetite od 15.—25. avg.

IV. VZORČNI VELESEJM

V LJUBLJANI

NAJUGODNEJŠA PRILIKA

za nakup vsakovrstne najboljše in najcenejše robe tu- in inozemstva.

Velesejmske legitimacije se prodajajo v denarnih zavodih vseh mest in dajejo pravo

na 50% znižano vožnjo tudina brzovlakih (razen SOE in br. 3, 6)

PRIRODNE KRASOTE SLOVENIJE. STANOVANJA PRESKRBLJENA.

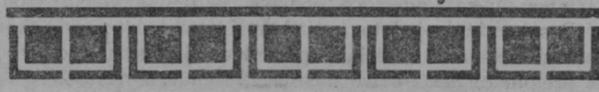
Dnevne vstopnice se dobe pri blagajnah za ceno Din. 10.—.

Mamica ali ste slišali???

da se najceneje in Najboljše kupi v domači trgovini vsakovrstno manufakturno blago kakor izgotovljene hlače, srajce, moške obleke itd. ter špecerijsko blago. Kupujem vedno po najnižjih cenah: jajca, bele suhe gobe, kumno in janež. Vsi ti pridelki se lahko zamenjajo za vsakovrstno blago v trgovini:

IVAN SEVER, VELENJE.

Somišljeniki inserirajte!

Ne zamudite

Kupiti po Ludoviku ... senah došlo manufakturno blago, kakor: kretone, drške, tiskovino, volnene blage za moške in ženske obleke, svilene rute ter vse druge potrebščine pri tvrdki

Martin Šumer
Konec. Slovenija

Rudečico, solčne pege in vse nečistosti v obrazu prežene pri dnevni uporabi prav temeljito edinole

Rožni sneg!
Cena 10.— Din.

Lekarna „pri Zamorecu“
Karol Wolf, Maribor,
Gospiska ulica 12.

ZIMOLIM STROSKOM VAM NAPRAVI

JUHAN

NAJBOLJŠO HRANO!

ŠTAMPILJE vsake vrste

K. KARNER

GRAVER

MARIBOR, SLOVENSKA U. 3

Vremenski preroki,

Če s ledom ti streho razbil je Matija, pa v Račju opeko ti nudi Zofija.

Ob Jurju če zebe te v strgani koči, opekoti v Račju si urno naroči.

Če Filip dal kmetu prehladno je vreme, kmet urno naj v Račju opeke si vzeme.

UGODNA PRILIKA

se nudi posestnikom, posebno onim, ki imajo hiše s slamo krite, ker si lahko nabavijo v Celjski opekarni E. Unger-Ullman prvovrstno strešno kakor vsako drugo opeko danes najceneje. Opeka je cenejša od slame. — Pisarna: Celje, Razlagova ulica št. 4. — Tovarna: Sp. Hudinja pri Celju. — Za cenj. naročila se uljudno priporoča

CELJSKA OPEKARNA E. UNGER-ULLMAN.

ZAHVALA

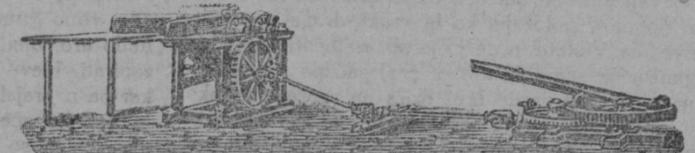
Povodom pogreba pri izgubi našega prebлага dobrotnika, gospoda

Franca Nidorfer,
veleposestnika v Vrbju pri Zalcu,

ki je umrl dne 9. avgusta t. l. v 73. letu po kratki in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, se vsem udeležencem najiskrenejše zahvalimo. Posebno se zahvalimo domačemu župniku vlč. g. Antonu Veterniku, duh. svet., za krasne, ganljive besede na grobu, vsem drugim vlč. gospodom župnikom in redovnikom, Orlom iz žalskega okrožja in vsem ostalim udeležencem, bližnjim in daljnim. Bog nji mnijhovo ljubav obilno povrni. Našega dobrotnika pa priporočamo v molitev!

Zalec, dne 11. 8. 1924.

Usmiljeni bratje v Vrbju.

Tovarna strojev, livarna železa in kovin

Franjo Farič

Maribor, Levstikova ulica 9

izdeluje mlatilnice, slamoreznice, sadne mline (sistem „Dangl“), reporeznice, vetrnjače, mline vseh sistemov, mline za grozdje, viteljne (Göpel) lastnega izdelka po konkurenčnih cenah. Transmisije, ležišča, jermenice itd. Dobavlja razne strojne dele vseh sistemov po vzorcih ali rizbah kakor tudi razne dele za polnojarmernike (Vollgatter). Prevzame popravila polnojarmernikov, strojev za obdelovanje lesa, motorjev, parnih in raznih drugih strojev. — Dobavi sivo in kovinasto litavo po lastnih modelih ali načrtih. — Cene konkurenčne.

V novi obleki

namreč v rjavo-modro-beli odlični je sodaj v prometu davno preizkušeni in priljubljeni »Fruvi«; FRANCKOV; kavni pridelok v zabojčih. — V varstvo proti ponaredbam se za tej novi odlični posebnosti izločijo glavna oblačila, namreč imo »Frack« in »havni mlazek«. — »Frack«; FRANCE; z mlaznikom je kavni tako potreben, kakor mlaznik je. —

VII. dunajski mednarodni sejm

7. do 14. septembra 1924.

Posebni oddelek
za
poljedelske

stroje in orodja

kakor

za vse poljedelske potrebe
v Messehaus—Rotundi.

Pojasnila daje:

WIENER MESSE, WIEN, VII.,

avstrijska zastopstva v inozemstvu ter častni
zastopniki Dunajskega sejma v vseh
večjih krajih.

Obvestilo.

Čast nam je č. gg. duhovnikom in ostalim intereso vljudno naznaniti, da nam je bilo mogoče vsled povečanja naše, že nad 100 let obstoječe livarne zvonov v Mariboru, Melje, izdelati minulo leto okroglo 130.000 kg zvonov v največjo zadovoljnost naših odjemalcev. V dokaz temu nam služijo mnoga naknadna naročila kakor tudi številna zahvalna in priznalna pisma, ki so gg. interesom in odjemalcem vsaki čas v originalu na vpogled. Leto s pa smo vili že nad 100.000 kg zvonov tako, da nam je sedaj omogočeno našim cenj. naročnikom postreči najkrajšim dobavnim rokom.

Vsled mnogih izkušenj naših prednikov in na podlagi dolgoletne lastne izkušnje ter upoštevajoč uspehe znanstvenih raziskovanj v najnovejši dobi, se nam je posrečilo izumiti novo konstrukcijo zvonov, kojih glavni glasovi se vedno harmonično ujemajo vsemi postranskimi glasovi, vsled česar dajo one divne, dolgo in goloboko doneče odmeve, radi katerih hvalijo naše zvonove brez izjeme vsi glasbeni strokovnjaki.

Vsled naših starih poslovnih zvez z največjimi kovinskimi topilnicami dobivamo kovine najboljše kakovosti iz prve roke in vsled tega tudi najcenejše.

Uspehi, katere smo dosegli z intenzivnim delom, so nam bili v spodbudo, ustvariti izdelek trajne vrednosti tako, da imajo garancije tvrde tudi dejansko vrednost, vsled česar brez pretiravanja smelo trdimo, da nismo samo največja, ampak tudi najsolidnejša livarna zvonov v Jugoslaviji!

K sklepu še pripomnimo, da je v naši zvonarni vedno večje število zvonov izdelanih in nam je zato omogočeno, cenj. odjemalcem pri event. obiskih napraviti poskuse na posameznih zvonovih ali pa tudi v skupinah; to je tudi najboljše prilika, kjer se lahko vsak interesent prepriča o dobrih lastnostih naših zvonov. Priporoča se:

LIVARNA ZVONOV IN KOVIN,
Inž. J. in H. Bühl, Maribor.

„JUGOMETALIJA“ Ljubljana

Izdeluje
vsa vrsta bakrenih
kútirov nadalje vseh
vrst kleparske,
ključavničarske in
vodovodno-lučala-
cijska dela.

Znižane cene.
Točne in solidne
postrežbe.

Kolodvorska ul. 18—20.

Rudl-ova stiskalnica!

Na decimalna dvigala.

Najnovejši patent za sortirano vino, sadje in slično. Sok ne pride z železom v dotiko. Brez vijaka trajni pritisk od 300—30.000 kg, kateri se enostavno uravnava z dvigalom in utežo 10—100 kg. Zavzema majhen prostor 2—4 kv. metre. 100 kg moštnih jabolk daje 80 litrov mošta tekem treh ur.

Cena stiskalnic:

Št. 1 koš 40-50 cm stisne vina na dan 600 l D 4000.—
Št. 2 koš 50-50 cm stisne vina na dan 900 l D 4500.—
Št. 3 koš 60-60 cm stisne vina na dan 1200 l D 5000.—
Št. 4 koš 70-70 cm stisne vina na dan 1600 l D 6000.—
Št. 5 koš 80-80 cm stisne vina na dan 2400 l D 8000.—

Franjo Rudl, Maribor—Pesnica.

Pepček in Tinček.

*Pepček in Tinček iz šole gresta,
ter si med potoma nekaj povesta,
Pepček Tinetu veselo novico pove,
da šel z mamo v trgovino k „Drofeniku
v Celje“ je.*

*Po kaj? ga vpraša Tine uljudno,
po obleko za birmo, dokler ni še zamudno,
ker le tam se da tako poceni kupiti,
da zamorem namesto ene dve obleki
nositi!*

Zamena oljnatih semen

Nakup deželnih pridelkov

L. BREZOVNIK,

trgovina mešanega blaga

Glavni trg **Vojsnik** Glavni trg
Ustanovljena 1897.

Priporoča svojo bogato zalogo manufakture, svilenih robcev, svile za predpasnike, volno za moške in ženske itd. železnino, steklo, specerijsko in kolonijalno blago. — Postrežba solidna, blago prvovrstno, cene zmerne!

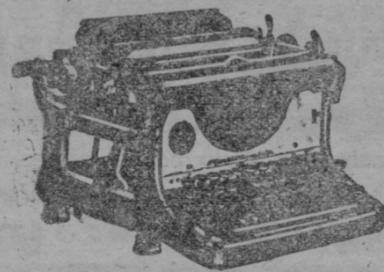
Nakup jaje

Nakup mleka

Kdor hoče kupiti zelo poceni

naj gre v prodajalno

TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU!

Najboljše pisalne stroje

dobavi tudi na mesečne obroke proti jantiru

THE REX CO.,

Predal 76. LJUBLJANA. Predal 76.

Zahtevajte prospekt in ponudbe!

DEŽNIKARNA JOS. VRANJEK

Kralja Petra c. 25 **CELJE** (Bivša graška mitnica)

priporoča svojo bogato zalogo **dežnikov** domačega izdelka po najnižjih cenah. Sprejema in izvršuje vsa popravila točno in solidno.

**ZVONARNA IN
LIVARNA**

ŠT. VID NAD LJUBLJANO

vliva

BRONASTE ZVONOVE

v vseh velikostih za župne cerkve, podružnice in kapele po najnižji cenah.
Kupuje stare in razbite zvonove po najvišjih cenah.

LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU!

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

(poprej pri Belem volu)

se je preselila 1. junija 1924

v svojo hišo na Cankarjevi ulici št. 4

pritično

poleg davkarije. Pri Ljudski posojilnici je najvarnejše naložen denar in se obrestuje najugodneje.

748 13-4

**Kdor v Slov. Gospodarju oglašuje,
uspeha gotovo se raduje!**

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, okvirjev, raznovrstnih šip itd.
Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Vlačilec goseničar 25 in 50 HP

(Tracteur en chenilles, Raupenschlepper)

za poljedelstvo in gospodarstvo, deluje zanesljivo in štedljivo, orje, vlači in žene tudi na mehkih in na najbolj strmih tleh, ne stiska tal. Obratuje se z benzinom, petrolejem ali sirovim oljem.

Otto Kurth & Tedesco, Wien VII.

Doblergasse 1-33 b, telefon 38. 6. 42. 548

Cerkveni zvonovi

iz Böhler-jevega specialnega jekla.

Neprekosljiva lepota zvoka, polni ton in čisto uglašani. Neomejena trpežnost, nobene nevarnosti za prelom ali druge poškodbe. Uglaševanje tudi z bronastim zvonovom. Dobavljamo vedno iz skladišča po najnižjih cenah, vključno prevoznina do meje in jugoslov. uvozna carina. Glede trpežnosti zvonov, trajnosti višine glasu in čiste uglašenosti dajemo na željo večletne garancije. Zahtevajte torej brezpogojno prospekte in proračune od

Gebr. Böhler & Co., Aktiengesellschaft,
Wien I., Elisabethstrasse 12. 801 5-1

Denar naložite

naboliše pri najvarnejše

Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z n. z.

v Mariboru, Stolna ulica št. 6,

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in **10%**

oziroma po dogovoru.

„SALONIT“

se izdeluje v vseh poljubnih dimenzijah in barvah. Dolgoletno jamstvo jamči za izborna kakovost. »Salonit« je za pokrivanje streh in izoliranje sten proti vlagi najboljši material sedanosti, kateri se uporablja širom cele Evrope.

Proračune, cenike, kataloge in navodila pošilja brezplačno:

„SPLIT“

d. d. za cement Portland, Ljubljana.

Zastopniki se sprejmejo.

750

Najstarejši in edini najbolj varen denarni zavod v Ptuju.

Mestna hranilnica - Kreditno društvo.

Stanje vlog okrog 20 milijonov kron

Sprejema vloge in daje različna posojila pod najugodnejšimi pogoji.

Prva žebeljska in železoobratna zadruga v Kropi in Kamni gorici.

Pisma: Žebeljska zadruga, Kropa (Slovenija).

Telefon interurban: Podnart 2.

Brzjavke: Zadruga Kropa.

Žebli za normalne in czkotirne železnice, žebli za ladje, črni ali pocinkani, žebli za zgradbe, les i. t. d., žebli za čevlje. Spojke za cdre in prage, spojke za ladje in splave. Železne brane. Zobje za brane. Kljuge za podoba, zid, cevi, žlebe i. t. d. Vijaki z maticami. Podične pločice. Matice. Žakovice za tenderje, kotle, sode, mostove, pločeno, kolesa itd. Vijačni čepi. Verige.

Vsi v našo stroko spadajoč železni izdelki po vzorcih in rabah najceneje.

Ilustrovani ceniki na razpolago!

Zadružna gospodarska banka d. d., podružnica v Mariboru.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek, računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.